

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2016.

Издавач

Друштво за српски језик и књижевност Србије

За издавача

Александар Милановић, председник Друштва за
српски језик и књижевност Србије

Уредници

Босиљка Милић, секретар Друштва
Зорица Несторовић, заменик председника Друштва
Зона Мркаљ, потпредседник Друштва
Вељко Брборић, потпредседник Друштва
Бошко Сувајџић, потпредседник Друштва

Коректор

Марија Запутил

Тираж

1300 примерака

ISBN 978-86-84885-74-8

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ
И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ СЕМИНАР 2016

НАСТАВА СРПСКОГ ЈЕЗИКА И
КЊИЖЕВНОСТИ
У ОСНОВНОЈ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА

Београд
2016.

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

**57. ТРАДИЦИОНАЛНИ РЕПУБЛИЧКИ ЗИМСКИ
СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИКЕ И ПРОФЕСОРЕ
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ
(САВРЕМЕНО ПРОУЧАВАЊЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
И КЊИЖЕВНОСТИ)**

**Београд, Филолошки факултет
11, 12. и 13. фебруар 2016. године**

Четвртак, 11. фебруар 2016.

ПЛЕНАРНА ИЗЛАГАЊА

- 9.00–9.30 **Пријављивање (евидентирање) учесника и дељење семинарског материјала (котизацијски пакет)**
- 9.30–10.00 **Отварање Семинара
Поздравна реч председника Друштва
(проф. др Александар Милановић)
Поздравна реч декана Филолошког факултета
(проф. др Александра Вранеш)
Поздравна реч представника Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије**
- 10.00–10.45 **Борисав Станковић и модерна српска проза
(проф. др Радивоје Микић)**
- 10.45–11.30 **Српски језик између великих и малих језика
(академик Предраг Пипер)**

11.30–12.15 **О могућностима тумачења народне поезије (о песми, варијантама, жанру)**
(проф. др Зоја Карановић)

12.15–13.15 **Додела награда награђеним ученицима и наставницима:**
књижевност, литерарне секције, лингвистичке секције, листови и часописи основних и средњих школа

13.15–14.00 **Коштана Борисава Станковића у извођењу Омладинског позоришта Техничке школе Смедерево**

14.00–15.00 **ОДМОР**

15.00–16.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

16.00–17.00 **РАД У СЕКЦИЈАМА**

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем. Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Форме учтивости у језику и у настави** (др Бојана Милосављевић)
2. **Српски дијалекти у новијим граматицама и настави** (мр Сања Огњановић)
3. **Грађење императива као наставни проблем** (мр Данило Алексић)
4. **Синонимија и антонимија у настави српскога језика** (мр Весна Николић)
5. **О неким могућностима употребе дигиталних фотографија јавних натписа са грешком у настави правописа** (мр Саша Чорболоковић)
6. **О казивању епске и лирске народне поезије** (Ратомир Рале Дамјановић)

7. **Анализа мисаоне песме у настави (М. Црњански *Ламент над Београдом*, В. Попа *Очију твојих да није*, И. В. Лалић *Ветар*)** (доц. др Милан Алексић)
8. **Поетички и онтолошки смисао „матерње мелодије” Момчила Настасијевића** (др Душко Бабић)
9. **Програми Музеја позоришне уметности Србије и настава књижевности** (Ирина Кикић)
10. **Стерија и Држић – избор по сродности** (мр Лидија Неранчић Чанда)
11. **Електронске платформе за учење у настави српског језика и књижевности** (Марина Панић)
12. **Методички приступ демонолошким предањима (са мотивом вампира) у настави српског језика и књижевности** (мрр Александра Бјелић и Драгана Цукић)

Петак, 12. фебруар 2016.

ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА

- 9.30–10.15 **Веза интерпункције и синтаксе**
(проф. др Љубомир Поповић)
- 10.15–11.00 **Идеја ништавила у Стеријиној и Сарајлијиној поезији (*Надгробје самом себи и Разврат*)**
(проф. др Мило Ломпар)
- 11.15 –12.00 **Лексика славеносрпског језика**
(доц. др Исидора Бјелаковић)
- 12.00–13.00 **Стваралаштво Иве Андрића у светлу библијске мудрости и народних пословица**
(проф. др Оливера Радуловић)
- 13.15–14.00 **Разговор са писцем – Владан Матијевић**
(разговор води проф. др Михајло Пантић)
- 14.00–15.00 ОДМОР

- 15.00–16.00 РАД У СЕКЦИЈАМА
16.00–17.00 РАД У СЕКЦИЈАМА
17.15–18.30 **ОКРУГЛИ СТО: Актуелна питања образовне реформе у Републици Србији**
(Модератор проф. др Зона Мркаљ)

Напомена: Свака секција ће бити поновљена у истој сали са истим предавачем. Тако ће сваки наставник моћи да присуствује раду две секције.

1. **Кратка историја културе – од пергамента до твита** (проф. др Славко Петаковић)
2. **Интертекстуалност као мотивацијски поступак у анализи лирске песме** (др Вукосава Живковић, мр Валентина Вукмировић Стефановић)
3. **„Жена оженита“: наставно упоредно тумачење лика писарчића у *Јазавцу пред судом* и саборског говора *Језик у законским текстовима* у светлу *Кочићеве борбе за очување српског језика*** (мр Јелена Журић)
4. **Улога и израда тестова знања из књижевности у средњој школи** (Милан Шиповац)
5. **Могућности проучавања хумора у настави књижевности у основној школи** (др Душица Мињовић)
6. **Иновативни тематско-мотивски приступ љубавној лирици српске модерне у настави књижевности средњих школа (*Залазак сунца, Искрена песма, Можда спава*)** (мр Сузана Јовановић)
7. **Почеци српскословенског језика** (доц. др Виктор Савић)
8. **Концепт добра и зла у фразеологизмима: применљивост у настави** (мр Душица Добродолац)

9. **Творбене морфеме грчког и латинског порекла у српском језику (медицинска терминологија у настави)** (мср Јелена Срдић)
10. **Жаргон у настави** (мср Владимир Вукомановић Растигорац)
11. **Писмени задатак – употребљив у животу? (Формално писмо у настави језичке културе)** (мср Тина Поштић)

Субота, 13. фебруар 2016.

ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА

- 9.30–10.15 **Могућности које пружају анотирани језички корпуси у изучавању различитих аспеката језика**
(академик Александар Костић)
- 10.15–11.00 **Зашто је Бора Станковић писао драме?**
(проф. др Зорица Несторовић)
- 11.00–11.45 **Путописи у настави књижевности**
(проф. др Слађана Јаћимовић)
- 11.45–12.30 **Српски роман у 2015. години**
(проф. др Михајло Пантић)
- 12.30–13.15 **Негујмо српски језик**
(проф. др Вељко Брборић и Владан Вукостављевић)
- 13.15–13.30 **Промоција издања Друштва**
(проф. др Зона Мркаљ)
- 13.30–14.00 **Завршна реч и подела Потврда о учешћу на 57. Семинару**
- 14.00 **Годишња изборна скупштина Друштва**

НАПОМЕНА

Управа Друштва задржава право измене програма.

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ”

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ У ШКОЛСКОЈ 2015/16. ГОДИНИ

Награда за најуспешније писмене задатке

У духу досадашње традиције организовања такмичења за најбољи школски писмени задатак, и за овогодишњи циклус такмичења као теме за израду другог школског писменог задатка предложене су оне које су везане за обележавања важних датума из историје српске и светске књижевности.

Овогодишње такмичење ученика средњих школа из књижевности посвећено је обележавању следећих јубилеја:

- Јован Стерија Поповић (1806–1856), двеста десет година од рођења и сто шездесет година од смрти овог великана српске културе и књижевности;
- Петар Кочић (1876–1916), сто четрдесет година од рођења и сто година од смрти овог значајног књижевника;
- Борисав Станковић (1876–1927), сто четрдесет година од рођења овог српског класика;
- Вилијам Шекспир (1564–1616), четиристо година од смрти чувеног светског класика.

Такмичење је обухватало израду другог школског писменог задатка на једну од следећих тема:

- 1. Стерија – наш савременик**
- 2. Негативни јунак у причи „Мрачајски прото” Петра Кочића**

3. Враће у књижевном делу Борисава Станковића

4. *Зашто се Хамлет колеба*

Овогодишње такмичење је показало постојаност заинтересованости за њега али и пораст присутности радова који на конкурс стижу из средњих стручних школа. Корпус радова пристиглих на конкурс показује највећу заинтересованост за тему *Зашто се Хамлет колеба* док се за преостале три теме определио готово једнак број ученика. Пристигли радови имају разноврсну структуру. Одређени број радова открива литерарни таленат ученика будући да каткад представљају праве мале драмске сцене, а некад су изведени као монолог јунака књижевних дела која су предмет анализе, или у епистоларној форми. С друге стране, значајан број ученичких радова изведен је у облику есеја и својеврсног пресека сазнања које о одређеној теми постоје у књижевној историји и традицији научног тумачења што је у текстовима ученичких радова посведочено и цитирањем делова из научних студија о теми и фуснотама.

Имајући овакав корпус пристиглих радова пред собом, Комисија се приликом одлучивања руководила богатством сазнајног хоризонта ученика који је у раду представљен, тачним разумевањем и утемељеним тумачењем темом постављеног проблема, примереношћу одговора околностима у којима је настао, будући да је реч о писменом задатку, прецизношћу у изношењу ставова и развијеношћу аргументације, као и постојањем личног печата ученика који је рад написао кроз елементе доживљајног читања, литерарност, иновативност...

Републичка комисија прегледала је 51 ученички задатак из 19 гимназија и 14 средњих стручних школа и одлучила да награди писмене задатке 6 ученика. Истовремено се награђују и њихови професори, који су их припремали за ово такмичење.

ПРВА НАГРАДА

1. **Марко Тодоровић**, IV₆, Ваљевска гимназија
Професор: Вера Ваш

ДРУГА НАГРАДА

1. **Алекса Дамњановић**, IV₁, Неготинска гимназија,
Неготин
Професор: Слађан Михајловић
2. **Радојка Шолак**, IV₄, Карловачка гимназија, Срем-
ски Карловци
Професор: др Јелена Ратков Квочка

ТРЕЋА НАГРАДА

1. **Јелена Станчић**, IV₄, Геолошка и хидро-метеоро-
лошка школа „Милутин Миланковић”, Београд
Професор: Зорица Лаковић
2. **Кристина Чикара**, II₄, Пољопривредна школа „Вр-
шац”, Вршац
Професор: Душица Ћирин
3. **Горица Аћимовић**, III₂, Гимназија „Вељко Петро-
вић”, Сомбор
Професор: мр Лидија Неранцић Чанда

Републичка комисија

1. Проф. др Љиљана Бајић, Филолошки факултет, Бео-
град
2. Проф. др Радивоје Микић, Филолошки факултет, Бео-
град
3. Мр Верица М. Ракоњац Павловић, секретар Коми-
сије, Београд
4. Проф. др Зона Мркаљ, Филолошки факултет, Београд
5. Проф. др Зорица Несторовић, председник Комисије,
Филолошки факултет, Београд

ПИСМЕНИ ЗАДАТАК НАГРАЂЕН ПРВОМ НАГРАДОМ

Марко Тодоровић, IV₆

Ваљевска гимназија, Ваљево

Професор: Вера Ваш

СТЕРИЈА – НАШ САВРЕМЕНИК

Класицизам се, мада је у српску књижевну средину стигао прилично касно, данашњем читаоцу чини искључиво као реликт историје књижевности. Насупрот устаљеном мишљењу на којем се такав лаички став темељи, класицизам је много више од пуког подражавања античке традиције. Њега треба схватити првенствено као формални оквир у коме су свој стил пронашли велики српски писци, оставивши за собом блистава и свевремена ремек-дела. Тој групи српских писаца припада и Јован Стерија Поповић, који је цео свој живот посветио књижевном раду и подизању културе и морала у, махом неписменим, српским срединама.

Као први полихистор свог времена, Стерија нам је оставио богат књижевни опус. У њему проналазимо неколике романе, трагедије, комедије, песме, а из ове временске перспективе може се говорити да су његова дела надживела аутора и како и дан-данас одишу актуелношћу. Можемо закључити да његова дела, иако скоро увек спацијално и темпорално детерминисана, носе у себи оно вечито „сад” и „овде”.

У својим „веселим позорјима”, како је волео да назива своје комедије, Стерија је извргао руглу бројне мане у ондашњих Срба. Мада су увек били исмејани појединци, ипак је критиковано друштво које је створило такве појединце. Сетимо се Феме, просте опанчарке из „Покондирене тикве”. Она, не жалећи новца, жели да подигне свој друштвени статус, те

коришћењем накарадног француског и подражавањем онога што је видела и чула о свету угледних богаташа, тежи да задобије место на врху лествице друштвеног угледа. У истој драми, исмејана је и куварица која се издаје за дружбеницу ноблеса, као и трговачки шегрт који узима улогу просвећеног филозофа. Читајући „Покондирену тикву”, савремени читалац не може да не уочи сличност између Стеријине помахнитале Феме и бројних данашњих познатих људи, чије је једино преимућство новац. Суштински, данашње Феме се не разликују много од изворне. Разлика је у неколиким ситницама. Њихов језик не обилује галицизмима и германизмима, али је пун англицизама јер верују да ће тако звучати образованије. Данашње Феме не носе балске хаљине, али ћете их редовно видети у гардероби познатих светских дизајнера или, ако им је џеп плићи, у њиховим копијама. Нажалост, често им недостаје изграђен стил, па ће ефекат бити, као и код Феме, трагикомичан. Данашње Феме се не размећу својом појавом на баловима; њима је згодније да свој раскошан живот покажу на друштвеним мрежама. Бројни су данас и наследници Свјатозара Розичича, увек и свуда присутни квазиинтелектуалци. Без презања и трунке гриже савести, они ће лажирати праву науку или оригиналну уметност само да би се њихов рад допао народним масама, чиме ће, надају се, обезбедити славу и богатство.

Ипак, не бих сву кривицу свалио на Стеријине ликове ни на њихове данашње духовне пионире. Сваки појединац жели да буде поштован и вољен, баш као и Фема. Њој је досадио монотон паланачки живот и жели да приграби мало сјаја развијене француске културе. Не можемо је окривити због жеље да улепша свој живот, већ морамо прво окривити друштво у коме владају искривљене вредности. Стерија је кроз свој рад управо имао визију да на забаван начин људима „отвори очи” и оплемени друштво у коме живи. О томе сведоче и његови забележени цитати. Говорио је: „Конац мог писма је исправљеније”, као и: „Театар је школа где се људи уче”.

Судећи по овоме, хумор као прва асоцијација на Стерију, мада је важна, није и основна компонента његовог књижевног стваралаштва. Основе Стеријиног дела су дидактичност и утилитарност. Потврда за то се може наћи у збирци песама „Даворје”, коју је Стерија написао на рубу свог живота. Усамљеном, болесном и разочараном, није му било до хумора, те су песме из ове збирке задржале само дидактички карактер на рационалистичко–просветитељском идејном језгру. И у случајевима када се у овим песмама не наводе хронолошке одреднице (нпр. „На смрт једног с ума сишавшег”), али и када се то чини (нпр. „Година 1848.”), читаоцу је јасно да оне немају велики значај јер се песме остварују панхронично. Стога, када читамо Стеријину поезију, чини нам се, ако изузмемо архаичност језика, да је песник наш савременик и да уочава бројне појаве у савременом друштву, излажући своје виђење света.

Песник је преузео на себе тежак задатак да свом народу без улепшавања каже истину. Подсећа нас у песми „Година 1848.” да је сва светска злоба последица „глупости, себичности и честољубија”, док нам у песми „Турци” говори о вечитој, немилосрдној, макијавелистичкој политици, где се слабији народи беспоштедно тлаче. Стерија прави паралелу између најезде Турака међу Србе и освајања Инка под вођством Пизара. Не личи ли данашња неоколонијалистичка политика великих сила управо на такве моралне декаденце? Разлика је само у томе што се данас бирају знатно перфиднија средства. Мач и буздован смениле су економске мере и наметање културних образаца.

Стеријино интензивно доживљавање света довело га је до разочараности и нихилизма. Стихови његове последње песме у збирци, под насловом „Надгровије самом себи”, у виду епитафа сведоче о потпуном нихилизму који је завладао песником. Стихови: „Но тело нам ништа, / Ум такође ништа, / Све је, дакле, ништа / Сенка и ништа” – звуче као да их је написао, век касније, неки од филозофа егзистенција-

лизма. Плашим се да ови стихови и данас звуче актуелно јер је нихилизам данас много више уграђен у свест обичног човека. Раније су људи више веровали у Бога, живели у нади о животу после смрти, духовно се хранили идеалима, те на тај начин осмишљавали свој живот. Данас је ситуација измењена. Људи су побољшали свој материјални положај и, лакше и брже, не бирајући средства, стижу до зацртаних циљева. Због тога се брзо засите свега губећи способност да у било чему пронађу истинску вредност. Нихилизам је основа за конзумеризам, парадигму друштвеног делања данас.

Тек када узмемо у обзир свевременост целокупног Стеријиног опуса, не искључујући притом све остале позитивне стране његовог лика и дела, можемо закључити да је први српски комедиограф уједно и изврстан књижевни геније.

Прошло је сто шездесет година од смрти овог великана. Сећање на њега је морална обавеза српског народа.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРОФЕСОРА

Есејистички обликован рад уз бројна поређења примера из Стеријиног књижевног опуса са вредносним поставкама модерног доба чиме је у потпуности одговорено на захтеве теме: актуелност дела Ј. С. Поповића у сваком времену, па и овом нашем.

Ученик је показао завидно познавање Стеријиног дела и идејно-тематских оквира епохе којој је припадао. Стилски и језички уједначено и сигурно.

Одличан (5) ВШ [Вера Ваш]

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ КОМИСИЈЕ

Награђени рад ученика Марка Тодоровића вишеструко заслужује прво место на овом такмичењу. Јер, у њему су исказани (1) одлично познавање Стеријиног стваралачког опуса, (2) препознавање „веселих позорја” и песништва као тежишта која утврђују простор сусрета Стеријиног погледа на свет и духа модерног времена, (3) зрело уочавање Стеријине позиције у свом времену, (4) увид у Стеријина дела са аспекта онога што модерни дух у њему проналази као нешто себи својствено – с једне стране чињеницу да човек све мање познаје себе, која је праћена и његовом потребом да се потврди (*Покондирена тиква*), а с друге нихилистичко искуство као обликотворно за модерно осећање света (Стеријина поезија), (5) атрактивни примери и тачна уочавања паралела који откривају лични став ученика и принцип његове аргументације.

Републичка комисија

**ЛИТЕРАРНЕ СЕКЦИЈЕ –
НАГРАДА „ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

**ПРАВИЛНИК О УСТАНОВЉЕЊУ НАГРАДЕ
„ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

1.

Награда „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ” установљена је на ванредној Скупштини Друштва за српски језик и књижевност Србије, одржане 22. 10. 2015. године, у знак сећања на професора Слободана Ж. Марковића, професора Филолошког факултета Универзитета у Београду, који је до краја свог живота био трајно утемељен у рад Друштва за српски језик и књижевност Србије.

2.

Као књижевни историчар и професор књижевности за децу, уградио је своје знање и несебичан рад у покретање и оснивање многих научних и културних институција, задужбина, великих издавачких подухвата у српској књижевности и многих културних манифестација, које су обогатиле духовни живот Србије својим квалитетом и трајањем. Од посебног су значаја школске акције које је осмислио и подржавао професор Марковић, као што су: Читалачка значка, којом су деца подстицана на темељна знања школске и домаће лектире; такмичење у познавању Вуковог живота и рада (у Лозници); награда „Десанка Максимовић” за најуспешнију средњошколску збирку песама и слично.

3.

У Друштву за српски језик и књижевност Србије професор Слободан Ж. Марковић обављао је дужност председника, уредника часописа „Књижевност и језик”, покретача библиотеке „Књижевност и језик”, члана Управе Друштва, и на тој дужности је, као веома ангажован члан, остао до краја живота. Као делегат нашег Друштва обављао је дужност председника Савеза славистичких друштава Југославије и члана Међународног комитета слависта. На 15. Међународном конгресу слависта у Минску 2013. проглашен је за почасног члана МКС-а.

4.

С обзиром на то да је професор Слободан Ж. Марковић од покретања такмичења литерарних секција и дружина основних и средњих школа у Србији (1996. године) до ове године био члан Републичке комисије, у својству представника задужбине „Десанка Максимовић”, стога је одлучено да се установи награда „**Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ**”, која ће се додељивати најбољим секцијама и дружинама на Републичком такмичењу, на основу прописаних пропозиција, за постигнуте изузетне резултате у категорији основних и средњих школа.

5.

Награда – диплома „**Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ**” и књиге – додељиваће се сваке године на Зимском семинару. Такође, професори који воде стручни рад ових секција, понеће ову награду – дипломе и књиге – за свеобухватан допринос раду литерарних секција, за најбоља уметничка остварења у протеклој школској години, као допринос српској култури и образовно-васпитним циљевима наставе српског језика и књижевности.

ТАКМИЧЕЊЕ ЛИТЕРАРНИХ СЕКЦИЈА И ДРУЖИНА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

Републичка комисија је за преглед такмичарског материјала, вредновање резултата и утврђивање ранга пријављених литерарних секција закључила следеће:

- За рад у школској 2014/15. години пријаво се знатно мањи број литерарних секција основних школа него претходних година, док је број средњих школа непрекидно у порасту.
- Претпостављамо да је после масовног јављања основних школа претходних година дошло до застоја због реорганизовања њиховог рада, јер су основне школе непрекидно кориговане и упућиване на критеријуме регулисане Правилником овог такмичења, са жељом да се оформе секције једне школе а не једног наставника и ученика којима он предаје, најчешће из једног разреда (са садржајима који се документују директним наставним процесом). Неке литерарне секције су прихватале заинтересоване ученике нижих разреда, који формацијски не припадају овом узрасту, али не и ученике старијих разреда којима наставник, који стручно води овај рад, не предаје.
- Прегледом рада литерарних секција и дружина запажа се да су у средњим школама у овој активности потпуно изједначене квантитативно, али и квалитетом, гимназијске литерарне секције са секцијама средњих стручних школа (Медицинска, Економска, ПТТ, Угоститељско-туристичка итд.).
- Међу средњим школама издвајају се оне које су стручно вођене као ваннаставне активности српског језика и књижевности, са добро организованим програмима који се успешно остварују. Документовани су и резултати тих успеха, освојене награде и

дипломе на многим такмичењима, конкурсима, наградама на многим тематима и сл. Међутим, литерарне секције неких средњих школа које су учествовале на овом такмичењу показале су да је њихов рад у свему почитнички. Скоро свим секцијама би била од користи препорука да се добро проуче *Правилник о такмичењу* и *Пропозиције Конкурса*. Од велике су користи и искуства неких успешних литерарних секција објављених у *Свету речи* (нпр: Снежана Обрадовић, бр. 39/40, 2015).

- За похвалу је настојање професора који воде литерарне секције да изложе ученички рад у секцији кроз нивое стандарда постигнућа у настави овог предмета, односно, своју наставну праксу у раду са литерарном секцијом (прилог Ане Марковић објављен у часопису *Свет речи*, часопису Друштва (бр. 41/42, 2016).
- Награђене секције ученика основних и средњих школа издиференциране су према оствареној тематској разноврсности и богатству садржаја праћених квалитетом и креативним постигнућима ученика.

Републичка комисија је донела одлуку да се награде литерарне секције основних и средњих школа чији се рад у школској 2014/2015. години посебно одликовао добром организацијом, окупљањем ученика заинтересованих за рад у литерарној секцији, образовно-васпитним садржајима, постигнутим резултатима и освојеним наградама.

Следеће литерарне секције и дружине награђују се Наградом

„Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Никола Тесла”, Београд
Професор: Александра Дракулић

ДРУГА НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Нада Пурић”, Ваљево
Професори: Мирјана Смолковић
Рајна Бранковић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Литерарна секција ОШ „Живко Љујић”, Нова Варош
Професор: Сузана Матић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Литерарна секција Седме београдске гимназије, Београд
Професори: Светлана Бајић
Ана Марковић

2. Литерарна секција Економске школе „Нада Димић”, Земун
Професор: Снежана Обрадовић

ДРУГА НАГРАДА

1. Литерарна секција Земунске гимназије, Земун
Професор: др Вукосава Живковић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Литерарна секција Ваљевске гимназије, Ваљево
Професор: Милена Милисављевић

Републичка комисија

1. Проф. др Бошко Сувајџић, потпредседник Друштва, председник Комисије
2. Босиљка Милић, секретар Друштва, секретар Комисије
3. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва
4. Мср Мина Ђурић, члан Управе Друштва
5. Бранка Максимовић, члан Управе Друштва

ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА СРБИЈЕ

Према пропозицијама такмичења лингвистичких секција обухвата се рад секција у току једне школске године. На Зимском семинару проглашавају се и награђују дипломом и књигама лингвистичке секције, као и наставници који воде њихов стручни рад.

КОНКУРС ЗА ЛИНГВИСТИЧКЕ СЕКЦИЈЕ

На конкурс за избор најбољих лингвистичких секција који организује Друштво за српски језик и књижевност Србије и Вукова задужбина пријавиле су се лингвистичке секције основних и средњих школа Србије.

Према пропозицијама такмичења лингвистичких секција обухвата се рад секција у току школске године. На зимском семинару проглашавају се и награђују дипломом и књигама лингвистичке секције, као и наставници који воде њихов стручни рад.

На састанку одржаном 17. децембра 2015. године, приликом одлучивања о додели награда, Комисија се руководила критеријумима Правилника о такмичењу лингвистичких секција и констатовала је да су секције својим инвентивним програмима рада, разноликошћу метода и приступа језичкој материји, као и бројем истраживачких радова знатно допринеле подизању квалитета наставе српског језика.

Стога је Комисија донела одлуку да се за 2014/2015. школску годину награде следеће лингвистичке секције:

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Илија Милосављевић Коларац”, Колари
Професор: Ана Хранисављевић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Павле Савић”, Београд
Професори: Весна Дукић и Сандра Ристивојевић

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција ОШ „Браћа Недић”, Осечина
Професор: Драгица Пуљезевић

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

ПРВА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Пожаревачке гимназије, Пожаревац
Професор: Марија Запутил
2. Лингвистичка секција Филолошке гимназије, Београд
Професор: Биљана Бранић Латинковић

ДРУГА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Фармацеутско-физиотерапеутске школе, Београд
Професор: Јелена Стојиљковић
2. Лингвистичка секција Гимназије, Крушевац
Професор: Душица Добродолац

ТРЕЋА НАГРАДА

1. Лингвистичка секција Друге крагујевачке гимназије, Крагујевац
Професор: Јелена Стевановић
2. Лингвистичка секција Ваљевске гимназије, Ваљево
Професор: Милена Петровић

Републичка комисија

1. Проф. др Александар Милановић, председник Комисије, председник Друштва
2. Проф. др Весна Половина, члан Комисије, Филолошки факултет у Београду
3. Проф. др Милан Стакић, члан Комисије, Филолошки факултет у Београду
4. Надежда Милошевић, секретар Комисије, члан Управе Друштва,
5. Јагода Жунић, члан Комисије, члан Управе Друштва

ОСНОВНОШКОЛСКИ И СРЕДЊОШКОЛСКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА МИЛОША ЦРЊАНСКОГ

КОНКУРС ЗА НАЈБОЉЕ ОСНОВНОШКОЛСКЕ И СРЕДЊОШКОЛСКЕ ЛИСТОВЕ И ЧАСОПИСЕ У ШКОЛСКОЈ 2014/2015. ГОДИНИ

Праћењем конкурса за листове и часописе у нашим школама запажа се све већа експанзија ове активности, у општој медијској и технолошкој ери, што резултира и већим бројем учесника који се јављају на конкурс Друштва.

По правилу награђени листови и часописи претходних година, поред тешких материјалних прилика, и даље излазе богатији и још сигурнији, константно потврђујући успех и квалитет. Неки би могли у сваком јављању на конкурс да понесу прву награду, што је за сваку похвалу.

Профилисаност школских листова и чаописа представља последњих година највећи успех ученичких редакција. У великом броју пријављених школских гласила, ученици самостално пишу текстове, ушли су у све тајне доброг уређивања и графичке презентације, наравно, уз помоћ професора.

*

Увидом у овогодишње припеле листове и часописе из основних и средњих школа жири констатује да је солидан општи ниво уређивања, а посебно је висок број оних узорних и натпросечних. Полазећи од критеријума којим су оцењиване и рангиране вредности ових школских гласила, процењивана је пре свега њихова концепција – у којој мери

је остварена равнотежа у неколико области: шаролик избор тема из школског живота, обрада тема из наставног градива више предмета, објављивање карактеристичних и специфичних актуелности средине из које потиче гласило, слободан и креативан приступ новим темама из области културе, забаве, квиза, хумора. Посебно место у школским листовима и часописима има самостално литерарно стваралаштво чланова литерарних секција који креативним прилозима испуњавају највећи број страница интересантних за узраст њихових читалаца, потврђујући тиме и ниво постигнућа и успеха.

За сваку похвалу је модеран дизајн и графичко уређење листова и часописа као и ликовних прилога, ако су дело ученичких редакција. Нажалост, постоји тенденција код неких средњошколских гласила да се примат даје графичком уређењу и слици потискивањем речи и текста. Запажено је такође код мањег броја приспелих листова и часописа да постоје текстови без потписа, често скинути са интернета, без неопходног коментара. У осноношколским листовима и часописима има појава да школски педагог или библиотекар потписује више текстова, или да су прилози тог ранга без потписа. Треба енергичније и брже мењати однос према уређивању и концепцији ових школских листова и часописа.

*

Једногласан је закључак жирија: високим квалитетом школских листова и часописа који су приспели на овогодишњи конкурс потврђује се велики значај школске перидике посебно за наставу српског језика и књижевности. Такође је од изузетног значаја и за ученике који су кроз ову школску активност могли да искажу своју личност, што је највиши ниво ученичког постигнућа и истински највиши домет школе као образовно-васпитне институције.

Жири је једногласно донео одлуку да се за најбоље листове и часописе штампане у току школске 2014/2015. године награде:

ОСНОВНА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

1. *Путокази*, ОШ „Лаза Костић”, Нови Београд
2. *Нова искра*, ОШ „Танаско Рајић”, Чачак

ДРУГА НАГРАДА

1. *Нови батаљонац*, ОШ „IV Краљевачки батаљон”, Краљево
2. *Кораци*, ОШ „Иван Горан Ковачић”, Београд

ТРЕЋА НАГРАДА

1. *Бачко срце*, ОШ „Јанко Веселиновић”, Шабац
2. *Реч*, ОШ „Дуле Караклајић”, Лазаревац

СРЕДЊА ШКОЛА

ПРВА НАГРАДА

1. *Пут*, Зрењанинска гимназија, Зрењанин

ДРУГА НАГРАДА

1. *Златни пресек*, Школа за дизајн, Београд
2. *Гимназијалац*, Ваљевска гимназија, Ваљево
3. *Гроги*, Гимназија „Светозар Марковић”, Ниш

ТРЕЋА НАГРАДА

1. *Venturi*, Гимназија, Крушевац
2. *Ми*, Гимназија, Лесковац
3. *Гимназијалац*, Гимназија „Светозар Марковић”, Нови Сад
4. *Млади филолог*, Филолошка гимназија, Београд

Упућујемо честитке редакцијама награђених листова и часописа.

Републичка комисија

1. Проф. др Вељко Брборић, потпредседник Друштва, председник Комисије
2. Босиљка Милић, секретар Друштва, секретар Комисије
3. Доц. др Милан Алексић, главни уредник часописа *Свет речи*
4. Доц. др Весна Ломпар, члан Управе Друштва
5. Мр Злата Златановић, члан Управе Друштва

Позивамо све заинтересоване да узму учешћа у наредном конкурсy за најбоље листове и часописе основних и средњих школа Србије.

**Друштво за српски језик и књижевност Србије
и редакција часописа *Свет речи*,
у циљу подстицања рада листова и часописа у
основним и средњим школама расписује**

К О Н К У Р С

за најуспешније листове и часописе
основних и средњих школа
објављене у школској 2015/2016. години.

Конкурс почиње даном објављивања, а завршава се 30. октобра 2016. године. Стручна комисија коју именује Управа Друштва и редакција *Света речи* прегледа све приспеле листове и часописе, бира и проглашава три најбоља резултата, објављује и награђује на Зимском семинару дипломом и наградом у књигама. Такође се резултати Конкурса објављују у *Информатору* – публикацији Друштва која прати рад Зимског семинара и у јануарском броју *Света речи*.

Може се вршити увид у све листове и часописе током Зимског семинара 2017. године у просторијама Друштва за српски језик и књижевност Србије, на Филолошком факултету, у Београду.

Школе се јављају на Конкурс својим листовима и часописима у обавезном штампаном облику.

Пријаву за Конкурс обавезно прослеђује званично школа.

Листове и часописе слати на адресу:

Друштво за српски језик и књижевност Србије
(Конкурс за школске листове и часописе)
Филолошки факултет, Студенски трг 3
11000 Београд, поштански фах 359

ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

(Извод из Правилника и Пропозиција такмичења)

Циљ такмичења

Такмичење има за циљ:

- да афирмише најквалитетније резултате у настави српског језика и језичке културе;
- да подстакне ученике на стицање трајнијих лингвистичких знања о матерњем језику, да теоријска знања о језичким појавама и правописној норми успешно примењују;
- да допринесе да ученици боље и потпуније усвоје књижевнојезичку норму, да побољшају своје изражајне способности и да се комплетно служе књижевним језиком;
- стицањем целовите слике о матерњем језику, квалитативно вишим приступом у проучавању језичке организације и законитости језика, такмичење треба код ученика да развије сазнање о значају књижевног језика и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Вукова задужбина.

Такмичења се спроводе на следећим **нивоима**:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активни наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активни наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајуће подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује у оквиру **Ђачког Вуковог сабора** Друштво, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја и Вуковом задужином. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 5, 6, 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском и окружном такмичењу, а ученици 7. и 8. разреда и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда средњих школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и Републичком такмичењу.

Општине са једном средњом школом треба да се прикључе најближој општини.

Да би ученик учествовао на вишем ступњу такмичења, мора да учествује на претходном ступњу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлостицишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена (минимум 16 бодова) на општинском такмичењу.

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

На Републичком такмичењу учествују ученици средњих школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена (минимум 18 бодова).

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Уколико не буде довољно ученика који би задовољили ове критеријуме, ниво такмичења се неће спуштати, већ ће број учесника бити мањи од предвиђеног.

Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, **у року од три дана по одржаном такмичењу.**

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром.

Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, које се стара о њиховом умножавању и дистрибуцији.

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2016. године
Општинско такмичење – 19. март 2016. године
Окружно такмичење – 03. април 2016. године
Републичко такмичење – 28. мај 2016. године (Тршић)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2016. године
Општинско такмичење – 26. март 2016. године
Окружно такмичење – 23. април 2016. године
Републичко такмичење – 29. мај 2016. године (Тршић)

Сви нивои такмичења (сем школских) одржавају се у исто време према календару такмичења, са почетком у 10.00 часова. Такмичење ван утврђеног календара се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва.

На нивоима општинског и окружног (градског) такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са

18 и 17 и треће место са 16 поена. На Републичком такмичењу прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се књигама и дипломом организатора такмичења (према могућности организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

– на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Вукова задужбина;

– на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете, науке технолошког развоја РС и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из српског језика на факултетима где се полаже српски.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, заслужује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа** председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.

Напомена: На такмичењима се користи *Правопис српскога језика* Матице српске, издање 2010. године и каснија издања, аутори М. Пешикан, М. Пижурца, Ј. Јерковић, уређивачки одбор: М. Пешикан, М. Дешић, Б. Остојић, Ж. Станојчић.

ПРОГРАМ ТАКМИЧЕЊА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ОСНОВНА ШКОЛА

1. Програми такмичења за све разреде и за све ступње-
ве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним
разредима

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне на-
ставе у току 1. полугодишта и почетком 2. полугодишта.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из претходних разреда
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново
градиво реализовано до овог нивоа такмичења

5. разред

Проста реченица. Главни реченични чланови: субјекат – независни члан реченице, предикат – централни члан рече-
нице. Именски предикат. Зависни реченични чланови: прави и
неправи објекат – допуне глагола, прилошке одредбе (за место,
време, начин, узрок, меру и количину); атрибут и апозиција.

Променљиве и непроменљиве врсте речи. Бројне имени-
це. Промена именица (деκлинација); граматичка основа, на-
ставак за облик, појам падежа.

Основне функције и значења падежа.

Придеви – значење и врсте придева; слагање придева
са именицом у роду, броју и падежу. Грађење, промена: ком-

параација придева; функција придева у реченици, придевски вид.

Правопис: писање присвојних придева са наставцима **-ски, -ов, -ев, -ин**; писање управног говора; писање вишечланих географских имена; писање основних и редних бројева. Писање придева изведених од именица у чијој се основи налази **ј (армијски)**.

6. разред

Реченица (основни појмови): Комуникативна реченица (синтаксичко-комуникативна јединица која представља целовиту поруку) и предикатска реченица (синтаксичка јединица која садржи глагол у личном облику).

Независне и зависне предикатске реченице.

Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом.

Комуникативне реченице које се састоје од једне независне предикатске реченице и од више њих.

Подела речи по настанку: просте, изведене и сложене. Суфикси – разликовање суфикса од граматичких наставака; творбена основа; корен речи. Примери изведених именица, придева и глагола (**певач**, **школски**, **школовати се**).

Сложенице, примери сложених речи насталих срастањем двеју или више речи, односно њихових творбених основа; просто срастање и срастање са спојним вокалом (**Бео/град**, **пар/о/брод**). Префикси; примери именица, придева и глагола насталих префиксацијом (**праунук**, **превелик**, **научити**).

Атрибутска и предикатска функција именица и придева.

Самогласници и сугласници; слоготворно **р**. Подела речи на слоге. Подела сугласника по месту изговора и по звучности.

Гласовне промене и алтернације – уочавање у грађењу и промени речи: палатализација и сибиларизација; непостојано **а**; промена **л** у **о**; једначење сугласника по звучности (одступања у писаном језику); једначење сугласника по месту изговора; јотовање; асимилација и сажимање самогласника; губљење сугласника.

Правопис: писање речце **ли** уз глаголе; писање речце и префикса **не** уз глаголе, именице и придеве; писање **нај** у суперлативима; употреба великог слова.

Писање одричних заменица уз предлоге.

Писање заменица у обраћању: **Ви, Ваш.**

Писање имена васионских тела – једночланих и вишечланих.

7. разред

Врсте речи: променљиве и непроменљиве (систематизација и проширивање постојећих знања); подврсте речи. Граматичке категорије променљивих речи (код именица: род; број и падеж; код придева: род, број, падеж, вид, степен поређења; код променљивих прилога: степен поређења; код глагола: глаголски вид; глаголски облик, лице, број, род, стање, потврдност / одричност. Гласовне промене у промени облика речи (нормативна решења).

Појам синтагме. Састав именичке синтагме: главна реч и атрибути. Апозиција. Апозитив.

Врсте глагола: безлични (имперсонални) и лични (персонални); прелазни, непрелазни и повратни. Безличне реченице. Састав реченице у вези са врстама глагола (обнављање и проширивање); (граматички) субјекат, предикат (глаголски и именски), прави и неправи објекат, логички субјекат. Прилошке одредбе за место, време, начин, узрок, меру и количину. Реченични чланови исказани речју и синтагмом. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни.

Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне, узвичне.

Навикавање ученика на коришћење правописа (школско издање). Садржаји из правописа савладани у претходним разредима.

8. разред

Српски језик међу другим словенским језицима. Дијалекти српског језика (основни подаци). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни језик. Појам нормирања.

Развој српског књижевног језика: српкословенски, рускословенски, славеносрпски, Вукова реформа језика, писма и правописа, књижевни језик Срба од Вука до данас (основни подаци). Развој лексике српског језика (основни подаци).

Језици националних мањина (основни подаци).

Језик свакодневне комуникације – говорени и писани.

Главне особине писаних стилова јавне комуникације – публицистичког, научног, административног.

Синтагме – придевске, прилошке, глаголске.

Основне функције и значења глаголских облика (обнављање и проширивање знања). Употреба глаголских облика у приповедању.

Грађење речи – обнављање; комбиновано грађење, грађење претварањем. Гласовне промене у вези са грађењем речи (само скретање пажње на нормативна решења). Систематизовање садржаја из правописа: употреба великог слова, интерпункција, спојено и растављено писање речи; писање скраћеница; растављање речи на крају реда.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступње-ве такмичења и следеће градиво

5. разред

Именичке заменице – личне заменице; промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица **себе, се**; неличне именичке заменице.

Глаголи – несвршени и свршени; прелазни, непрелазни и повратни глаголи. Инфинитив и инфинитивна основа; грађење и основна функција глаголских облика: презент, презентска основа, наглашени и ненаглашени облик презента помоћних глагола; радни глаголски придев; перфекат; футур I.

Правопис: писање заменица **Ви** и **Ваш** у обраћању; писање одричне речце **не**; писање **нај** у суперлативима. Тачка и запета. Запета уз вокатив и апозицију. Неколико тачака. Цртица.

6. разред

Придевске заменице: разликовање по значењу и функцији – присвојне, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне; употреба повратне заменице **свој**.

Грађење и значења глаголских облика: аорист (стилска обележеност), футур II; имперфекат; плусquamперфекат; императив; потенцијал; трпни глаголски придев; глаголски прилози. Прости и сложени глаголски облици. Лични и нелични глаголски облици.

Правопис: писање глаголских облика које ученици често погрешно пишу (радни глаголски придев, аорист, потенцијал, перфекат, футур I).

Интерпункција после узвика.
Растављање речи на крају реда.

7. разред

Језик Словена у прапостојбини. Сеобе Словена и стварање словенских језика. Стварање старословенског језика: мисија Ћирила и Методија. Примање писмености код Срба. Старословенска писма: глагољица и ћирилица. Старословенски споменици са српског тла.

Значења и употребе падежа (систематизација и проширивање постојећих знања). Падежи за означавање места завршетка кретања и места налажења. Падежна синонимија.

Комуникативна реченица као синтаксичка јединица састављена од најмање једне независне предикатске реченице. Комуникативне реченице састављене од двеју (или више) независних предикатских реченица у напоредном односу: саставном (укључујући и закључни), раставном, супротном (укључујући и искључни).

Интерпункција у сложеној реченици (запета, тачка и запета).

8. разред

Зависне предикатске реченице: обележја (зависни везници, везнички спојеви и др.); врсте: изричне (изричне у ужем смислу и зависноупитне), односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене; конституентска функција у оквиру више реченице (независне или зависне) или синтагме. Интерпункција у вези са зависним реченицама. Напоредни односи међу зависним реченицама (саставни, раставни, супротни).

Главна правила стандардне акценатске норме и систематизовање знања о акцентима из претходних разреда.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Наставни садржаји предвиђени за претходне ступње-ве такмичења и следеће градиво

7. разред

Појам актива и пасива. Пасив саграђен са речцом **се** и пасив саграђен са трпним придевом.

Конгруенција – основни појмови. Слагање придева и глагола са именицом у реченици. Конгруентне категорије придева (род, број, падеж) и глагола (лице, број, евентуално род).

Уочавање разлике између кратких акцената. Реченични акценат.

Црта. Заграда. Запета у набрајању скраћеница.

8. разред

Исказивање реченичних чланова зависном реченицом и предлошко-падежном конструкцијом. Изражавање помоћу глагола (*Очекивали су да авион полети; Авион је полетео иако је била магла*) и глаголских именица (*Очекивали су полетање авиона; Авион је полетео упркос магли*). Преимућства именичког начина изражавања (у неким случајевима оно је прецизније и економичније) и њене мане (сликовитост се губи, а реченица теже прати).

Једнозначне и вишезначне речи; хомонимија. Приказивање полисемије и хомонимије у великим једнојезичним речницима. Метафора и метонимија као начини да реч стекне нова значења (*крило (птице) → крило зграде* – метафора; *Моја школа је близу → Цела школа иде на излет* – метонимија).

Прилагођено писање имена из страних језика. Писање полусложеница.

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

1. Програм такмичења за све разреде и све ступњеве такмичења
2. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ

Наставни садржаји реализовани у оквиру редовне наставе у току 1. полугодишта, крајем јануара и почетком 2. полугодишта.

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за школско такмичење и ново градиво реализовано до овог нивоа такмичења

1. разред

Општи појмови о језику.

Место језика у људском животу. Битна својства језика.

Језик и комуникација.

Књижевни језик.

Раслојавање језика. Језик, дијалект и социолект. Језичка норма и стандардизација. Књижевни језик. Функционални стилови. Нестандардни језички варијетети.

Дијалекти српског језика (критеријуми, подела, називи, размештај, основне особине). Дијалекатска основица српског књижевног језика.

Књижевни језици на српском језичком подручју до 20. века.

Језички систем и науке које се њиме баве.

Језик као систем знакова.

Фонетика и фонологија. Гласови и фонеме. Слог. Прозодија.

Морфологија. Реч и морфеме. Врсте морфема. Морфологија у ужем смислу (промена речи). Грађење речи.

Синтакса. Реченица као језичка и комуникативна јединица.

Лексикологија. Лексеме. Лексички фонд (речник, лексика).

Граматику и речници српског језика.

Правопис: основни принципи правописа српског књижевног језика.

2. разред

Књижевни језик.

Почетак стандардизације српског књижевног језика и правописа у првој половини 20. века. Развој српског књижевног језика у 19. и 20. веку.

Основни принципи српске књижевне норме. Екавски и ијекавски изговор. Ћирилица и латиница.

Морфологија (у ужем смислу):

Врсте речи. Променљиве и непроменљиве речи. Морфолошке и класификационе категорије речи. Именице. Именичке категорије (падеж и број; род). Врсте именица. Основно о деκлинацији именица.

Придеви. Придевске категорије (род, број, падеж, вид, степен поређења). Врсте придева. Основне карактеристике деκлинације и компарације придева.

Правопис: правописни знаци. Растављање речи на крају ретка.

3. разред

Грађење речи.

Основни појмови о извођењу (деривацији) речи. Важнији модели за извођење именица, придева и глагола.

Основни појмови о грађењу сложеница и полусложеница. Правописна решења.

Лексикологија (са елементима терминологије и фразеологије): значењски (семантички) и формални односи међу лексемама: синонимија; антонимија; полисемија и хомонимија; метафорична и метонимијска значења; стилска вредност лексема: лексика и функционални стилови; поетска лексика, варијантска лексика, дијалектизми и регионализми; архаизми и историзми; неологизми; жаргонизми; вулгаризми; речи пореклом из страних језика и калкови (дословне преведенице) и однос према њима. Речници страних речи.

Најважнији префикси (и префиксоиди) и суфикси (и суфиксоиди) пореклом из класичних језика;

Основни појмови о терминологији и терминима. Терминолошки речници.

Основни појмови о фразеологији и фразеолошким јединицама. Стилска вредност фразеолошких јединица. Клишеи и помодни изрази.

Правопис: писање негације; интерпункција.

4. разред

Падежни систем.

Појам падежног система и предлошко-падежних конструкција. Основне именичке, придевске и прилошке вредности падежних, односно предлошко-падежних конструкција. Падежна синонимија. Поливалентност падежа. Предлошки изрази.

Конгруенција: дефиниција и основни појмови; граматичка и семантичка конгруенција.

Систем зависних реченица: Обележја зависних реченица. Три основна типа вредности зависних реченица (именичке, придевске и прилошке). Главне врсте зависних реченица: изричне (са управним и неуправним говором), односне, ме-

сне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, поредбене и последичне. Везнички изрази.

Систем независних реченица: општи појмови о врстама независних реченица, њиховим обележјима и функцијама. Обавештајне, упитне, жељне и узвичне реченице.

Глаголски вид: главна видска значења и начин њиховог обележавања.

Глаголска времена и глаголски начин: основни појмови. Временска и модална значења личних глаголских облика: презента, перфекта, крњег перфекта, аориста, имперфекта, плусквамперфекта, футура I, футура II, императива и потенцијала.

Правопис: интерпункција.

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ (ГРАДСКО)

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима
2. Садржаји предвиђени за општинско такмичење и ново градиво

1. разред

Фонетика (са фонологијом и морфофонологијом).

Гласовни систем српског књижевног језика.

Фонолошки систем српског књижевног језика.

Дистинктивна функција српских фонема, најважније варијанте фонема; дистинктивна обележја.

Правопис: писање великог слова.

2. разред

Заменице: именичке заменице: личне и неличне. Придевске заменице. Деклинација заменица.

Бројеви: главни и редни бројеви. Врсте главних бројева: основни бројеви, збирни бројеви, бројне именице на

-ица (двојица, тројица итд.), бројни придеви (једни, -е, -а, двоји, -е, -а итд.).

Правопис: скраћенице.

3. разред

Синтакса: реченице у ширем смислу (комуникативне реченице) и реченице у ужем смислу (предикатске реченице).

Речи (лексеми и морфосинтаксичке речи). Идентификовање морфосинтаксичких речи. Пуне речи (именичке, придевске и прилошке речи и глаголи) и помоћне речи (предлози, везници и речце).

Синтагма. Врсте синтагми (именичке, придевске, прилошке и глаголске синтагме).

Правопис: писање великог слова.

4. разред

Напоредне конструкције (координација). Појам напоредног односа. Обележавање напоредног односа. Главни типови напоредних конструкција: саставне, раставне, супротне, искључне, закључне и градационе.

Распоређивање синтаксичких јединица (основни појмови).

Информативна актуализација реченице и начини њеног обележавања (основни појмови).

Комуникативна кохезија. Начини успостављања веза међу деловима текста.

Специјалини типови независних реченица. (**Ево аутобуса! Пожар! Страшног ли врменена!** и др.).

Прагматика. Говорни чинови. Структура разговора и текста.

Правопис: састављено и растављено писање речи.

РЕПУБЛИЧКО ТАКМИЧЕЊЕ

1. Градиво из програма редовне наставе у претходним разредима.
2. Садржаји предвиђени за претходне ступњеве такмичења и ново градиво

1. разред

Морфофонологија: морфофонолошке алтернације и њихова улога у промени и грађењу речи. Алтернације у српском књижевном језику (проширивање и утврђивање раније стечених знања). Правописна решења.

Правопис: речници и правописни приручници.

2. разред

Глаголи: непрелазни, прелазни и повратни глаголи. Подела глагола по виду. Морфолошке глаголске категорије: време и начин; лице и број (и род – код облика који разликују род); стање – актив и пасив; потврдност / одричност. Конјугација (глаголске основе, глаголске врсте, лични и нелични облици, облици пасива).

Правопис: састављено и растављено писање речи.

3. разред

Основне конструкције (и њихови модели) предикатске реченице: субјекатско-предикатска конструкција, рекцијске конструкције (с правим и неправим објектом), копулативне конструкције (с именским и прилошким предикативом), конструкције са семикопулативним глаголима (допунским предикативима). Прилошке одредбе.

Безличне именице. Реченице с логичким (семантичким) субјектом.

Правопис: транскрипција речи из страних језика.

4. разред

Општи појмови о језику.

Еволуција језика: развој језика у људској врсти, друштву и код појединаца. Настанак и развој писма.

Језик, култура и друштво.

Језик и друге друштвене категорије. Вишејезичност. Ставови према језику.

Типови језика: језици у свету. Језичка сродност. Језички типови и језичке универзалије.

Правопис: писање великог слова, транскрипција речи из страних језика.

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Правилник о организовању и спровођењу такмичења из српског језика и језичке културе садржи табеле, које организатори такмичења свих нивоа попуњавају и прослеђују са списковима организаторима вишег ступња такмичења.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су садржаји редовне наставе српског језика прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

На такмичењима се користи *Правопис српскога језика Матице српске*, издање 2010. године, Пешикан, Пижурица, Јерковић, уређивачки одбор: Пешикан, Дешић, Остојић, Станојчић.

Напомене:

На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења (13 питања), као и градиво предвиђено за све претходне разреде (7 питања).

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом.

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mpn.gov.rs).

Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред и имати на уму различита решења појединих језичких питања која се могу наћи у акредитованим уџбеницима.

РЕЗУЛТАТИ
25. РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА

СЕДМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Андреа Милошевић	ОШ „Јован Поповић”	Крушевац	Сања Младеновић	20	I
2.	Марта Јанчић	ОШ „Прва војвођанска бригада”	Нови Сад	Марија Тир Борља	20	I
3.	Невена Кокотовић	ОШ „Михајло Пупин”	Земун, Београд	Светлана Николић	20	I
4.	Алекса Вучковић	ОШ „Мирослав Антић”	Ниш	Сања Златановић	19	II
5.	Александар Крстев	ОШ „Бошко Ђуричић”	Јагодина	Милан Јовановић	19	II
6.	Аиђела Мирчегић	ОШ „Владислав Савић Јан”	Паруновац	Соња Стојановић	19	II
7.	Јелена Бројило	ОШ „Мајшански пут”	Суботица	Никола Ножинић	19	II
8.	Јелена Ђорђевић	ОШ „Краљ Петар II Карађорђевић”	Врачар, Београд	Марина Божић	19	II
9.	Јелена Милошевић	ОШ „Мића Стојковић”	Гроцка, Београд	Андријана Цветковић	19	II
10.	Јелисавета Легић	Гимн. „Јован Јовановић Змај”	Нови Сад	Ана Парошки	19	II
11.	Лена Вићентијевић	ОШ „Бора Станковић”	Вождовац, Београд	Слађана Хаџић	19	II
12.	Маја Бранковић	ОШ „Чегар”	Ниш	Весна Станојевић	19	II
13.	Марија Дом	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Пожаревац	Ивана Стојановић	19	II

14.	Милица Манчић	ОШ „Душан Радовић”	Ниш	Драган Блечић	19	II
15.	Наталија Илић	ОШ „Иво Андрић”	Раковица, Београд	Милица Мирковић	19	II
16.	Сара Петровић	ОШ „Цар Константин”	Ниш	Мирјана Ганић	19	II
17.	Ана Зорић	ОШ „Змај Јова Јовановић”	Вождовац, Београд	Љубиша Шекуларац	18	III
18.	Анастасија Бојовић	ОШ „Душан Јерковић”	Ужице	Миланка Николић Ивић	18	III
19.	Аиђела Богдановић	ОШ „Рајак Павићевић”	Бајина Башта	Стојанка Станисављевић	18	III
20.	Велибор Максимов	ОШ „Вук Караџић”	Србобран	Наташа Мркшић	18	III
21.	Лазар Васић	ОШ „Бошко Ђуричић”	Јагодина	Милан Јовановић	18	III
22.	Марија Гаица	ОШ „Кнегиња Милица”	Нови Београд	Љиљана Остојић	18	III
23.	Мила Вукобрат	ОШ „2. октобар”	Зрењанин	Татјана Попов	18	III
24.	Миљана Медојевић	ОШ „Велько Влаховић”	Крушчић	Горан Ерић	18	III
25.	Милица Стевановић	ОШ „Браћа Јерковић”	Чукарица, Београд	Пламенка Ђого	18	III
26.	Настасја Бодирога	ОШ „Исидора Секулић”	Савски венац, Београд	Миљана Ђорђевић	18	III
27.	Никола Мирковић	ОШ „Вук Караџић”	Крњево	Милена Кањевац	18	III
28.	Огњен Перић	ОШ „Милан Ђ. Милићевић”	Вождовац, Београд	Биљана Марковић	18	III
29.	Стефан Радојичић	Математичка гимназија	Стари град, Београд	Анђелка Петровић	18	III
30.	Тамара Стојановић	ОШ „Други шумадијски одред”	Марковац	Саша Милојевић	18	III
31.	Татјана Ђукић	ОШ „Серво Михал”	Зрењанин	Саша Радошевић	18	III

32.	Теодора Јелисијевић	ОШ „Јован Поповић”	Крушевац	Сања Младеновић	18	III
33.	Теодора Станишић	ОШ „Жарко Зрењанин”	Нови Сад	Татјана Лекић	18	III
34.	Теодора Цвејић	ОШ „Миодраг Чајетинац Чајка”	Трстеник	Душанка Пештерац	18	III

ОСМИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Ана Миладиновић	ОШ „Бановић Страхиња”	Чукарица, Београд	Драгана Стојиљковић	17	I
2.	Ана Лешевић	ОШ „Димитрије Туцовић”	Краљево	Зорица Кнежевић	17	I
3.	Јана Марковић	ОШ „Милован Глишић”	Ваљево	Кристина Спасојевић	17	I
4.	Марија Благојевић	ОШ „Миодраг Чајетинац Чајка”	Трстеник	Биљана Керановић	17	I
5.	Миона Миљковић	ОШ „Ратко Павловић Ћићко”	Прокупље	Милка Тошић	17	I
6.	Соња Степанов	ОШ „Вук Караџић”	Србобран	Драгана Чокић	17	I
7.	Тијана Јоксић	ОШ „Владислав Петковић Дис”	Заблаће	Зорица Ђаковић	17	I
8.	Данијел Миливојевић	ОШ „Мика Митровић”	Брезјак	Зорица Тешић	16	II
9.	Јелена Маслак	ОШ „Свети Сава”	Панчево	Драгана Поштић	16	II
10.	Маја Оташевић	ОШ „Нада Матић”	Ужице	Снежана Цветковић	16	II
11.	Маша Ећимовић	ОШ „Свети Сава”	Врачар, Београд	Драгана Јањић	16	II
12.	Милица Јоцић	ОШ „Свети Сава”	Стајићево	Татјана Милутинов	16	II

13.	Мина Милановић	ОШ „Растко Немањић”	Нова Пазова	Рајна Новаковић	16	II
14.	Невена Несторовић	ОШ „Иво Андрић”	Раковица, Београд	Станко Кржић	16	II
15.	Немања Кутлешић	ОШ „Цар Константин”	Ниш	Драгана Антић	16	II
16.	Сара Стојановић	ОШ „Учитель Таса”	Ниш	Светлана Медар	16	II
17.	Сара Матовић	ОШ „17. октобар”	Јагодина	Светлана Илић	16	II
18.	Тамара Бјељац	ОШ „Стеван Сремац”	Палилула, Београд	Мирослав Поповић	16	II
19.	Алекса Делић	ОШ „Вук Караџић”	Смедеревска Паланка	Нада Вулићевић	15	III
20.	Александра Јовановић	ОШ „Јован Миодраговић”	Врачар, Београд	Тања Лабан	15	III
21.	Ана Јанковић	ОШ „Иво Андрић”	Раковица, Београд	Јелена Јовановић	15	III
22.	Ана Цветановић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Чукарица, Београд	Милева Радошевић	15	III
23.	Анђела Јанковић	ОШ „Бранко Радичевић”	Смедерево	Бојана Лутовац	15	III
24.	Бранислав Веселиновић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Нови Сад	Јелена Павловић	15	III
25.	Бранка Станчић	ОШ „8. септембар”	Пирот	Марија Мудић Илић	15	III
26.	Бригита Хоки	ОШ „Сечењи Иштван”	Суботица	Драгица Кричковић	15	III
27.	Ђорђе Вучковић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Нови Сад	Драгана Дакић Шушњевић	15	III
28.	Ирена Столић	Математичка гимназија	Стари Град, Београд	Душица Антанасковић	15	III
29.	Јелена Попов	ОШ „П. П. Његош”	Зрењанин	Зорица Исаков Тољага	15	III
30.	Катарина Гајић	ОШ „Браћа Јерковић”	Чукарица, Београд	Сузана Лештанин	15	III

31.	Катарина Ђуровић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Чукарица, Београд	Милева Радосевић	15	III
32.	Љубица Недељковић	ОШ „Светозар Милетић”	Земун, Београд	Драган Марковић	15	III
33.	Магдалена Чотрић	ОШ „Јован Цвијић”	Лозница	Јово Михаиловић	15	III
34.	Маја Вукмировић	ОШ „Вук Караџић”	Бајмок	Милена Витас	15	III
35.	Марко Мајер	ОШ „Васа Стајић”	Нови Сад	Јована Кнежевић	15	III
36.	Маша Тиосављевић	Математичка гимназија	Стари Град, Београд	Душица Антанасковић	15	III
37.	Мила Симојловић	ОШ „Краљ Петар Први”	Стари Град, Београд	Верлица Стајић	15	III
38.	Милица Ракиџић	ОШ „Аксентије Максимовић”	Долово	Тања Рашковић	15	III
39.	Милица Тодоровић	ОШ „Вук Караџић”	Чачак	Марија Петронијевић	15	III
40.	Мина Божовић	ОШ „Карађорђе”	Чукарица, Београд	Љубица Чорбић	15	III
41.	Младен Максовић	ОШ „Бранислав Нушић”	Смедерево	Биљана Младеновић	15	III
42.	Никола Радловић	ОШ „Свети Сава”	Смедерево	Валентина Нешковић	15	III
43.	Стефан Николић	ОШ „Свети Сава”	Бајина Башта	Ведрана Милета	15	III
44.	Тамара Спасојевић	ОШ „Емилија Остојић”	Пожега	Ивана Бабић	15	III
45.	Теодора Кутлешкић	ОШ „Димитрије Туцовић”	Чајетина	Јелена Станојевић	15	III
46.	Тодор Мајсторовић	ОШ „Војвода Степа”	Вождовац, Београд	Данијела Јовановић	15	III
47.	Хелена Шћопуловић	ОШ „Бранко Радичевић”	Неготин	Лидија Ракоњац	15	III
48.	Часлав Глишић	ОШ „С. Марковић”	Рековац	Мирјана Фићовић	15	III

ПРВИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Бојана Марковић	Гимназија	Краљево	Ивана Бабић	20	I
2.	Јован Ђорђевић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Бајина Башта	Горгина Ђурић	20	I
3.	Милица Шошо	Девета гимн. „М. П. Алас”	Београд	Милорад Дашић	20	I
4.	Александар Ракић	Гимназија	Смедерево	Татјана Лазаревић Милошевић	19	II
5.	Ања Петковић	Гимназија	Зајечар	Дијана Лазаревић	19	II
6.	Вера Павић	Гимназија у Лазаревцу	Лазаревац	Биљана Комад	19	II
7.	Владимир Ђорђевић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Славица Јовановић	19	II
8.	Горана Илић	Гимназија „Светозар Марковић”	Нови Сад	Хложан Шљапић Нада	19	II
9.	Ивона Гиздовић	Земунска гимназија	Земун	Милана Сувачаров	19	II
10.	Кристина Јаковљевић	Гимназија „Вук Караџић”	Трстеник	Љиљана Недељковић	19	II
11.	Нађа Петровић	Гимназија	Крушевац	Слађана Дамњановић	19	II
12.	Урош Пашић	Гимназија „Светозар Марковић”	Нови Сад	Нада Галић	19	II
13.	Ана Кесић	Тринаеста београдска гимназија	Београд	Маја Цветковић	18	III
14.	Ирина Петровић	Девета гимн. „М. П. Алас”	Београд	Наталија Јовановић	18	III
15.	Јана Тољага	Тринаеста београдска гимназија	Београд	Маја Цветковић	18	III

16.	Јелена Симић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Милановић	18	III
17.	Јелена Филиповић	Гимназија „Бора Станковић”	Врање	Тања Русимовић	18	III
18.	Катарина Јовановић	Гимназија „Бора Станковић”	Бор	Драгана Гаљевић	18	III
19.	Катарина Јазић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Милановић	18	III
20.	Мара Каракушевић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Милановић	18	III
21.	Марија Николић	Дванаеста београдска гимназија	Београд	Зоран Међедовић	18	III
22.	Марина Јевтић	Шабачка гимназија	Шабац	Страхиња Полић	18	III
23.	Милан Милетић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Драган Митровић	18	III
24.	Мила Миладиновић	Гимназија „Светозар Марковић”	Ниш	Јелена Пецарски	18	III
25.	Милена Петровић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендел	18	III
26.	Милован Миловановић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад	Јасмина Пивнички	18	III
27.	Наталија Недељковић	Филолошка гимназија	Београд	Људмила Пендел	18	III
28.	Нина Качаревић	Гимназија „Милош Савковић”	Аранђеловац	Јелена Ђорђевић	18	III
29.	Славица Гаљак	Медицинска школа	Крагујевац	Драгана Тимић Симић	18	III

ДРУГИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Анђелија Вучковић	Гимназија „Бора Станковић”	Ниш	Ана Стевановић	20	I
2.	Анђелка Илић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Весна Милић	20	I
3.	Горица Анимовић	Гимназија „Вељко Петровић”	Сомбор	Лидија Неранчић Чанда	20	I
4.	Дејана Маљковић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Светлана Нишкановић	20	I
5.	Катарина Шгетић	Гимназија	Јагодина	Милица Миловановић	20	I
6.	Наја Мандић	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Врбас	Јасмина Милић	20	I
7.	Немања Милошевић	Средња школа	Велико Градиште	Бојан Јелић	20	I
8.	Соња Мирковић	СШ Нови Бечеј	Нови Бечеј	Тијана Блажић	20	I
9.	Тара Ђурашиновић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Ћећез Иљукић	20	I
10.	Александра Ступаревић	Гимназија „Бора Станковић”	Бор	Бранко Стојановић	19	II
11.	Дуња Вујовић	Гимназија	Краљево	Гордана Гајовић	19	II
12.	Јована Ацић	СШ „Свети Трифун”	Александровац	Велибор Симчевић	19	II
13.	Љубица Бабић	Средња школа	Варварин	Зорица Дамњановић	19	II
14.	Марија Цветковић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Валентина Паровић	19	II
15.	Марко Марковић	Средња школа „Свилајнац”	Свилајнац	Лидија Бојчовска	19	II

16.	Мила Јовановић	Гимназија у Лазаревцу	Лазаревац	Биљана Комад	19	II
17.	Мина Кованчић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Којић	19	II
18.	Наталија Ђорђевић	Девета гимназија „М. П. Алас”	Београд	Мања Новићевић	19	II
19.	Наташа Поповић	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Саша Недељковић	19	II
20.	Николина Беломарковић	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Добрила Носовић	19	II
21.	Душан Станишић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Ненад Војводић	19	II
22.	Стефан Стојић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Весна Милић	19	II
23.	Тијана Симић	Гимназија у Лазаревцу	Лазаревац	Биљана Комад	19	II
24.	Александра Перић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Марија Запутил	18	III
25.	Анђела Рис	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Валентина А. Ристић	18	III
26.	Ања Поповић	Тринаеста београдска гимназија	Београд	Софија Ширадовић	18	III
27.	Даница Бабић	Гимназија	Краљево	Марина Панић	18	III
28.	Доротеја Илић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Ћећез Иљукић	18	III
29.	Елвис Поломи	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Гордана Јовановић	18	III
30.	Јелена Антић	Гимназија „Вук Караџић”	Трстеник	Гордана Миљковић	18	III
31.	Јелена Јовановић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Марија Запутил	18	III
32.	Јован Дмитровић	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Гордана Јовановић	18	III

33.	Јована Јоветић	Филолошка гимназија	Београд	Драгана Ћећез Иљукић	18	III
34.	Катарина Албијанић	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Гордана Јовановић	18	III
35.	Катарина Костић	Гимназија	Стара Пазова	Сандра Дроњак	18	III
36.	Љубица Станојевић	Средња школа	Свилајнац	Лидија Бојчовска	18	III
37.	Маја Црномарковић	Девета гимн. „М. П. Алас”	Београд	Милорад Дашић	18	III
38.	Миа Мајски	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Врбас	Јасмина Милић	18	III
39.	Милена Милосављевић	Гимназија	Јагодина	Љиљана Јевтић Јовановић	18	III
40.	Нађа Ђорђевић	Трећа београдска гимназија	Београд	Јелена Јаковљевић	18	III
41.	Оливера Крвајић	Девета гимн. „М. П. Алас”	Београд	Драгана Петровић	18	III
42.	Теодора Вукосављевић	Гимназија „Вук Караџић”	Лозница	Наташа Лазић Максимовић	18	III
43.	Ана Чворовић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Ненад Војводић	18	III

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Аљоша Миленковић	Филолошка гимназија	Београд	Биљана Бранић Латиновић	20	I
2.	Лука Николић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Данијела Голубовић	20	I
3.	Лазар Васовић	Гимназија „Таковски Устанак”	Горњи Милановац	Наташа Николић	19	II

4.	Марко Тодоровић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Вера Ваш	19	II
5.	Анђела Станковић	Филолошка гимназија	Београд	Слађана Савовић	18	III
6.	Анђелија Скобелев	Гимназија „Светозар Марковић”	Ниш	Јелена Пећарски	18	III
7.	Вељко Вељковић	Тринаеста београдска гимназија	Београд	Бојана Симончевић Ербез	18	III
8.	Исидора Албијанић	Гимназија „Таковски устанак”	Горњи Милановац	Наташа Николић	18	III
9.	Јована Тодоровић	Земунска гимназија	Земун	Милана Сувачаров	18	III
10.	Маријана Милановић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Ивана Мандић	18	III
11.	Матија Нешовић	Филолошка гимназија	Београд	Слађана Савовић	18	III
12.	Милица Марков	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Невена Стефановић	18	III
13.	Оливера Лазаревић	Гимназија	Чачак	Биљана Бојовић	18	III
14.	Ана Арсић	Филолошка гимназија	Београд	Биљана Бранић Латинковић	18	III

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Ред. бр.	Име и презиме ученика	Школа	Место	Име и презиме наставника	Број бодова	Ранг
1.	Анђела Митровић	Трећа београдска гимназија	Београд	Љиљана Манчић	20	I
2.	Мина Пурешић	Четрнаеста београдска гимназија	Београд	Љубица Копривица	20	I
3.	Анђела Фимић	Економска школа	Чачак	Мирјана Тимотијевић	19	II

4.	Анђелка Ђонлић	Шабачка гимназија	Шабац	Сузана Живковић	19	II
5.	Ивана Пешић	Гимназија	Смедерево	Драгана Миленковић	19	II
6.	Јелена Абрамовић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Валентина Паровић	19	II
7.	Јелена Лукић	Филолошка гимназија	Београд	Јелена Добрић Арула	19	II
8.	Наталија Филиповић	Гимназија „Урош Предић”	Панчево	Валентина Паровић	19	II
9.	Никола Шкрпан	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	19	II
10.	Сава Симић	Гимназија	Краљево	Гордана Гајовић	19	II
11.	Чедомир Тодоровић	Гимназија	Крушевац	Душица Добродолац	19	II
12.	Александра Томашевић	Гимназија „Таковски Устанак”	Горњи Милановац	Гордана Јовановић	18	III
13.	Вукан Јокић	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	18	III
14.	Јелица Спасојевић	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	18	III
15.	Маја Јовановић	СШ „Младост”	Петровац на Млави	Данило Радојковић	18	III
16.	Маја Степанов	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	18	III
17.	Марина Баги	Гимназија „Стеван Пузић”	Рума	Катарина Ковачевић	18	III
18.	Милица Јовановић	Гимназија „Бора Станковић”	Ниш	Милка Вељковић	18	III
19.	Милица Недељковић	Филолошка гимназија	Београд	Слађан Савовић	18	III
20.	Милош Милисављевић	Гимназија	Књажевац	Сандра Миљковић Суботић	18	III

21.	Невена Васиљевић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Анђелка Видаковић Цвркотић	18	III
22.	Ружица Чингелић	Гимназија	Краљево	Гордана Гајовић	18	III
23.	Спасенија Божанић	Филолошка гимназија	Београд	Стеван Стефановић	18	III

Републичка комисија:

1. Александар Милановић, председник
2. Вељко Брборић, потпредседник
3. Милан Стакић, члан

КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА

1. Увод

Друштво за српски језик и књижевност Србије већ две деценије успешно реализује Такмичење из српског језика и језичке културе, уз помоћ и потпору Министарства просвете и Вукове задужбине. Поред овог такмичења, Министарство просвете подржава и такмичење за најбољи средњошколски писмени задатак, као и надметања литерарних и лингвистичких секција. Иако су резултати ученика средњих школа и гимназија у надметању за најбољи писмени задатак значајан показатељ на који начин се средњошколци баве књижевношћу, колико је читају и како је тумаче, Друштво за српски језик и књижевност Србије сматрало је да књижевност, као област предмета Српски језик, заслужује још већу пажњу, те да ученици могу да се такмиче и у томе колико познају, разумеју и примењују књижевну терминологију; колико су упознати са биобиблиографским подацима о писцима; да ли владају језичкостилском терминологијом; колико познају историју и теорију књижевности, као и књижевну критику; колико је у њиховом корпусу знања присутно и познавање секундарне литературе (поред примарних текстова лектире).

2. О Књижевној олимпијади

Књижевна олимпијада се организује на свим нивоима такмичења, на начин како се то изводи на Такмичењу из језика и језичке културе. У том смислу, Друштво прави тестове за нивое општинског, окружног и Републичког такмичења, а у Карловачкој гимназији ово такмичење се спроводило као у школи-домаћину, у два дана. Првог дана такмиче се ученици **седмог и осмог разреда основне школе**, а другог дана тестове решавају ученици **сва четири разреда гимназије**

и средњих стручних школа (према пропозицијама такмичења то би били ученици који би се пласирали на Републички ниво – претпоставља се до 250 учесника). Карловачка гимназија је љубазно понудила да буде школа-домаћин (као што је то школа у Тршићу, за потребе Такмичења из језика и језичке културе) и самоиницијативно поднела захтев за одобрење средстава за део извођења Књижевне олимпијаде Покрајинском секретаријату за образовање, управу и националне заједнице. Друштво је, након увида у тај захтев, сугерисало да буду измењене одређене појединости у општим подацима о програму/пројекту:

Назив програма: Књижевна олимпијада (за ученике седмог и осмог разреда ОШ, све разреде гимназије и средњих стручних школа);

Циљ програма: Популаризација предмета Српски језик и књижевност; развијање ученичких знања, вештина и способности у областима Читање и Књижевност;

Датум реализације:

- школско такмичење (током фебруара);
- општинско такмичење (почетак марта);
- окружно такмичење (почетак априла);
- Републичко такмичење (почетак маја).

Место реализације Републичког такмичења: Карловачка гимназија;

Циљна група: ученици седмог и осмог разреда ОШ и свих разреда гимназија и средњих стручних школа.

Образложење:

Пошто је Друштво било обавезно да сачини експозе Министарству просвете, науке и технолошког развоја у коме је образложило све детаље у вези са овим такмичењем, **те је такмичење и одобрено**, неопходно је да се као организатори такмичења појаве: Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Друштво за српски језик и књижевност Србије и Карловачка гимназија.

Карловачка гимназија прихвата да буде домаћин овог такмичења и за ученике основних школа, а не само за ученике гимназија и средњих стручних школа, и обезбеђује предвиђена средства од Покрајинског секретаријата. Напомињемо да учесници-такмичари неће ноћити у Карловцима (те домаћин неће имати обавезу да их смести, већ само да их угости током дана такмичења), јер ће се првог дана такмичити основне, а другог дана средње школе.

Ако Карловачка гимназија сматра да је важно да у оквиру Књижевне олимпијаде постоји и „ревијални део”, због немогућности организовања садржаја такмичења из говорне и писане културе на нивоу целе Србије (као што је то био случај у пилот-такмичењу), предлажемо да се на сајту Гимназије објави конкурс за најуспелију драмску представу, рецитовање или сличне активности, где би заинтересоване гимназије из Србије слале Карловачкој гимназији CD-ове које би посебне комисије прегледале и одабрале неколико најбољих наступа. Те екипе могу да буду гости Гимназије који би испратили такмичење из књижевности у Карловцима, приказали своје умеће и такође добили награде.

3. Извод из Правилника и Пропозиције такмичења

ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ (КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА)

(Извод из Правилника и Пропозиције такмичења)

Циљеви такмичења

Такмичење има за циљ:

- популаризацију предмета Српски језик и књижевност;
- развијање ученичких знања, вештина и способности у областима Читање и Књижевност;

- развијање љубави према читању, доживљавању и тумачењу књижевноуметничких дела;
- оспособљавање ученика за језичкостилску анализу уметничких текстова;
- подстицање ученика да развију способност за естетско вредновање српске и светске књижевности;
- развијање ученичког интересовања према историји књижевности, теорији књижевности и књижевној критици;
- упознавање ученика са животом и стваралаштвом најзначајнијих српских и светских писаца;
- повезивање наставних садржаја из српског језика, књижевности и језичке културе.

Организација такмичења

Организатори такмичења су: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Карловачка гимназија.

Такмичења се спроводе на следећим **нивоима**:

- школско;
- општинско;
- окружно (градско);
- Републичко.

Школско такмичење организују и спроводе активности наставника српског језика, према календару такмичења.

Општинска и окружна (градска) такмичења организују и спроводе активности наставника српског језика, односно комисије које формирају одговарајући школски окрузи и подружнице Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Републичко такмичење организује се у оквиру Друштва, односно Управа Друштва у сарадњи са Министарством

просвете, науке и технолошког развоја и Карловачком гимназијом. Управа Друштва именује: Организациони одбор за организовање и спровођење такмичења (на 2 године), комисије за израду стручног материјала за проверу знања ученика (тест), комисије за преглед радова ученика који су се пласирали за Републичко такмичење са окружних такмичења и установљење коначног списка учесника на Републичком такмичењу, комисију за припрему и спровођење Републичког такмичења, објављивање резултата.

Учесници такмичења

Ученици 7. и 8. разреда основне школе учествују на школском, општинском, окружном такмичењу и на Републичком такмичењу.

Ученици 1, 2, 3. и 4. разреда гимназија и средњих стручних школа учествују на школском, општинском, окружном (градском) такмичењу и на Републичком такмичењу.

Да би ученик учествовао на вишем степену такмичења, мора да учествује на претходном нивоу и да покаже одређене резултате.

Ученици који су у прошлогодишњем циклусу такмичења учествовали на окружном такмичењу стичу право директног учешћа на општинском такмичењу, а учесници на Републичком такмичењу директно право учешћа на окружном такмичењу. Ови ученици не улазе у утврђен број ученика за једну школу, односно општину, округ.

Број ученика – учесника

Број ученика – учесника на општинском такмичењу у сваком разреду сразмеран је броју одељења у школама (највише једно одељење – један ученик).

На **окружном** такмичењу могу да учествују најбољи ученици који су освојили најмање 80% од могућих поена на општинском такмичењу.

Коначан списак, искључиво **на основу увида у тестове и броја освојених поена, утврђује Републичка комисија и позива ученике на Републичко такмичење.**

На **Републичком такмичењу** учествују ученици основне школе из 7. и 8. разреда који су на окружним такмичењима показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена.

На Републичком такмичењу учествују ученици гимназија и средњих стручних школа који су на окружном такмичењу показали најбољи резултат – освојили најмање 90% од могућих поена.

Од ученика који су се квалификовали за Републичко такмичење, иду сви који су освојили максимум поена.

Уколико не буде довољно ученика који би задовољили ове критеријуме, ниво такмичења се неће спуштати, већ ће број учесника бити мањи од предвиђеног. Организатори нижег ступња такмичења дужни су да организаторима наредног ступња доставе резултате такмичења са списком свих учесника и потребним подацима (презиме и име ученика, презиме и име предметног наставника, школа, место, број освојених поена) и попуњену збирну табелу за све школе – учеснике у такмичењу, **у року од три дана по одржаном такмичењу.**

После одржаних окружних такмичења, за све учеснике који су освојили преко 90% од могућих поена **треба обавезно доставити документацију – тестове (и збирну табелу са претходних нивоа такмичења) Републичкој комисији под шифром и дешифроване, која на основу увида у тестове врши коначан избор ученика – учесника из сваког разреда и позива их на Републичко такмичење.** Организатори такмичења су дужни да то учине у року од 3 дана по одржаном такмичењу. Сви тестови са прекорачењем рока неће се разматрати.

Тест за проверу знања

На сваком ступњу такмичења учесници раде тест који садржи 20 питања и вреднује се са 20 поена. Израда теста на свим нивоима такмичења траје 90 минута и ради се под шифром. Тестове за општинска, окружна и Републичка такмичења утврђује Републичка комисија за израду тестова и благовремено (на 10 дана пред такмичење) доставља их задуженим представницима школских округа у Србији, који се старају о њиховом умножавању и дистрибуцији (за ниже нивое такмичења), односно Карловачкој гимназији (за Републичко такмичење).

Календар такмичења

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2016.
 - Општинско такмичење – 05. 03. 2016.
 - Окружно такмичење – 02. 04. 2016.
 - Републичко такмичење – 14. 05. 2016.
- (Карловачка гимназија)

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- Школско такмичење – до краја фебруара 2016.
 - Општинско такмичење – 12. 03. 2016.
 - Окружно такмичење – 09. 04. 2016.
 - Републичко такмичење: – 15. 05. 2016.
- (Карловачка гимназија)

Сви нивои такмичења (сем школских) одржавају се у исто време према календару такмичења, са почетком у 10.00 часова. Такмичење ван утврђеног календара се дисквалификује.

Вредновање постигнутих резултата

На нивоу школског такмичења резултате вреднује комисија коју бира стручни актив наставника/професора српског језика и књижевности.

На нивоу општинског такмичења резултате вреднује стручна комисија коју образује стручно друштво – односно подружница.

На нивоу окружног (градског) такмичења резултате вреднује стручна комисија коју чине најмање три члана, а коју образује стручно друштво – подружница (наставници школа, професори универзитета, института и др.).

На нивоима општинског и окружног (градског) такмичења прво место освајају ученици са 20 и 19, друго место са 18 и 17 и треће место са 16 поена.

На нивоу Републичког такмичења резултате вреднује стручна комисија од најмање три члана коју бира Управа Друштва. Прво место добија ученик са 20 бодова. Уколико нема ученика који је освојио 20 бодова, прво место припада оном ученику који је освојио 19 бодова. У односу на почетни број бодова рангирају се друго и треће место.

За најбоље резултате (у рангу) ученици на свим нивоима такмичења освајају I, II и III место и награђују се књигама и дипломом организатора такмичења (према могућностима организатора). Дипломе за добијено прво, друго и треће место на општинском и окружном нивоу додељују школе које су домаћини такмичења, односно органи локалне самоуправе.

На Републичком такмичењу сви наставници чији су учесници освојили I, II и III место награђују се књигама и захвалницом Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Дипломе потписују организатори такмичења:

- на Републичком такмичењу: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Карловачка гимназија;

- на општинском и окружном такмичењу: одељење Министарства просвете, науке и технолошког развоја и подружница Друштва (односно стручни актив, док су школе у којима се такмичење одржава само реализатори).

Ученици који су у завршном разреду освојили једно од прва три места на Републичком такмичењу ослобађају се пријемног испита из књижевности на факултетима где се ова област полаже.

Приговори и жалбе

На свим нивоима такмичења, чим се такмичење обави и комисије за преглед преузму ученичке радове, организатор је дужан да на јавном месту, доступном ученицима, изложи тестове и решења, како би ученици са својим наставницима били у могућности да провере свој рад.

После саопштења резултата, уколико ученик – учесник такмичења сматра да његов рад, из било којих разлога, заслужује већи број поена, има право на писмени приговор, односно жалбу. **Приговор званично прослеђује школа председнику комисије на одговарајућем нивоу (на Републичком такмичењу – председнику централне комисије) у року од 7 дана од саопштења. Председник комисије је дужан да у року од 7 дана по добијеном приговору да писмени одговор са образложењем комисије (на Републичком такмичењу – комисије за приговоре), који се званично прослеђује школи.**

4. Програми такмичења

ОСНОВНА ШКОЛА

VII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. разреда, из области Књижевност (обавезну лектуру, без допунског избора), као и савладане садржаје из 7. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће и предвиђено градиво из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из првог тромесечја другог полугодишта. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за седми разред у целости.

Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности, јер се за потребе такмичења морамо руководити одређеним редоследом. Иако наставници годишње и месечне планове рада формирају по свом нахођењу, у односу на стручност, искуство и уважавање посебности одељења којима предају, за потребе извођења такмичења морали смо се одредити за једну варијанту редоследа која ће важити за све такмичаре.

Садржај из књижевности је ревидиран у односу на школски програм. Познавање књижевних термина испитиваће се и на познатим и на ученицима непознатим текстовима, датим у краћем одломку или у форми реченице у задатку.

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Кујунџија и хитропреља*

Посленичке народне песме (избор)
Народна песма: *Љубавни растанак*
Јован Дучић: *Подне*
Милан Ракић: *Симонида*
Владислав Петковић Дис: *Међу својима*
Милутин Бојић: *Плава гробница*
Десанка Максимовић: *Крвава бајка; Стрепња*
Стеван Раичковић: *Небо*
Мирослав Антић: *Плави чуперак* (избор)
Васко Попа: *Манасија*
Александар Сергејевич Пушкин: *Волео сам вас*

Епика

Кратке фолклорне форме (пословице, питалице, загонетке)
Народна песма: *Диоба Јакишића*
Епске народне песме покосовског тематског круга (избор)
Народна песма: *Мали Радојица*
Народна песма: *Иво Сенковић и ага од Рибника*
Епске народне песме о хајдучима и ускоцима (избор)
Народна приповетка: *Златна јабука и девет пауница*
Свети Сава у књижевности (избор из Савиних списа, народних прича и предања; народне и ауторске поезије о Св. Сави – из читанки)
Доситеј Обрадовић: *Живот и прикљученија* (одломак)
Стефан Митров Љубиша: *Кањош Мацедонових* (одломак)
Јанко Веселиновић: *Хајдук Станко*
Стеван Сремац: *Поп Ђира и поп Спира*
Радоје Домановић: *Мртво море* (одломак)
Вељко Петровић: *Јабука на друму*
Павле Угринов: *Стара породична кућа*
Пеђа Милосављевић: *Потера за пејзажима* (одломак)
Иво Андрић: *Прича о кмету Симану* (одломак)
Антон Павлович Чехов: *Чиновникова смрт*
Антоан де Сент Егзипери: *Мали принц*
Ана Франк: *Дневник* (одломак)

Драма

Јован Стерија Поповић: *Покондирена тиква*

Бранислав Нушић: *Власт* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Вук Стефановић Караџић: *Живот и обичаји народа српског*
– *Обичаји о различнијем празницима*

Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима Србије (избор)

Giorgio Vasari: *Портрети великих сликара и архитеката* (поглавље о Леонарду да Винчију)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу (овај избор послужиће за испитивање разумевања прочитаног текста који није познат ученицима)

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за што самосталнији приступ књижевном тексту: истраживање одређених вредности са становишта ученог проблема, доказивање утисака и тврдњи, запажања и закључака подацима из текста.

Тумачење епских дела: уочавање узрочно-последичних веза поетских мотива и њихове функције (логичко и естетско условљавање сваке појединости).

Уочавање одлика фабуле (миран и динамичан ток радње) и композиције (увод, заплет, врхунац, расплет – без књижевнотеоријских дефиниција). Однос сижеа и фабуле. Уоквирена фабула. Увођење ученика у потпунију анализу ликова (дијалог, унутрашњи монолог, физичке и карактерне особине, поступци), тематике (тематска грађа, главна тема; друге теме), мотива и песничких слика (психичка стања, драматичне ситуације, атмосфера, пејзажи). Тумачење идејног слоја текста.

Упућивање ученика у друштвено-историјску условљеност уметничког дела и однос писца према друштвеној стварности.

Анализа лирских дела: упућивање ученика у анализу мотива (међусобни однос и повезивање, удруживање у поетске слике). Уочавање међусобне условљености исказаних осећања, поетске слике, песничког језика и стила и тумачење песничких порука.

Проучавање драмских дела: упућивање ученика у анализу битних одлика драмских дела (дијалог, монолог, ремарке, драмска радња, ликови); сличности и разлике у односу на лирска и епска дела.

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Функција мотива у композицији лирске песме.

Језичко стилска изражајна средства: симбол, метафора, алегорија; словенска антитеза.

Слободни стих.

Основне лирске врсте; однос народне и ауторске лирике.

Љубавна, елегична и рефлексивна песма.

Посленичке народне лирске песме.

Епика

Фабула и сиже.

Уоквирена фабула.

Статички и динамички мотиви.

Композиција и мотивација.

Епизода.

Идејни слој књижевног текста.

Хумор, иронија и сатира у епском делу.

Врсте карактеризације књижевног лика.

Унутрашњи монолог.

Дневник.
Легендарне приче.
Врсте романа.

Драма

Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет.

Драмска ситуација.

Дидаскалије (ремарке) у драмском делу.

Врсте комедије: комедија карактера и комедија ситуације.

Драма у ужем смислу.

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народне лирске посленичке песме; *Кунџица и хитропреља*; *Живот и обичаји народа српскога*, Вук Стефановић Караџић; *Златна јабука и девет пауница* (народна бајка); кратке фолклорне форме; уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и историјским споменицима Србије (избор).

Књижевнотеоријски појмови: народна лирска поезија (одлике и класификација); однос ауторске и народне лирике; особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); врсте стиха у народној поезији; народна бајка (структура, фантастично и реалистично); ауторска бајка (уочавање разлика између народне и ауторске бајке); приповедање, описивање, дијалог; главни јунак; симбол; (путопис, есеј).

Октобар: *Манасија*, Васко Попа; *Симонида*, Милан Ракић; *Диоба Јакшића*, *Смрт војводе Пријезде* (народне епске песме покосовског тематског круга).

Књижевнотеоријски појмови: ауторска (уметничка) лирска поезија; композиција лирске песме; народна епска поезија (одлике); сиже (распоред догађаја у књижевном

делу); народне епске песме старијих времена (покосовски тематски круг); мотив, рима, дистих, терцина, десетерац, цезура, епитет, хипербола, метафора.

Новембар: *Мали Радојица, Старина Новаки кнез Богосав (Стари Вујадин), Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана, Хајдук Станко, Јанко Веселиновић, Кањош Мацедоновић (одломак), Стјепан Митров Љубиша.*

Књижевнотеоријски појмови: словенска антитеза, стални епитет, алегорија, градација; тужбалица; народне епске песме средњих времена (хајдучког и ускочког тематског круга); епски јунак, лик; роман, историјски роман; роман за децу и омладину; епски десетерац; композиција епског дела, фазе у развоју радње; приповетка; идеје (поруке); епско; иронично.

Децембар: *Плава гробница, Милутин Бојић; Међу својима, Владислав Петковић Дис; Крвава бајка, Десанка Максимовић; Дневник Ане Франк.*

Књижевнотеоријски појмови: врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); дневник; приповедање у првом и трећем лицу; портрет; унутрашњи монолог; строфа, рефрен.

Јануар и фебруар: *Обичаји о различнијем празницима (одломак из Живота и обичаја народа српскога, Вука Стефановића Караџића; Свети Сава у народној књижевности (избор легендарних прича и предања); Живот и прикљученија (одломак), Доситеј Обрадовић, Прича о кмету Симану (одломак), Иво Андрић.*

Књижевнотеоријски појмови: фабула и сиже; ооквирена фабула; статички и динамички мотиви; пејзаж у функцији карактеризације лика; ситуација; биграфија; песма у прози; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер; дијалог; писмо.

Март: *Покондирена тиква*, Јован Стерија Поповић; *Мртво море*, Радоје Домановић; *Чиновникова смрт*, Антон Павлович Чехов; *Поп Тира и поп Спира*, Стеван Сремац; *Власт* (одломак), Бранислав Нушић.

Књижевнотеоријски појмови: карактеризација лика (социолошка и психолошка); атмосфера; роман (композиција и мотивација), епизода; хронолошко и ретроспективно приповедање; комедија, комедија карактера, (комедија ситуације); дидаскалије; чин, појава; драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; хумористичка проза; сатира, иронија (сарказам); новела; унутрашњи монолог; алегорија.

Април: *Портрети великих сликара и архитеката* (одломак о Леонарду да Винчију), Ђорђо Вазари; *Плави чуперак* (избор), Мирослав Антић; *Љубавни растанак*; *Волео сам вас*, Александар Сергејевич Пушкин; *Мали принц*, Антоан де Сент Егзипери; *Небо*, Стеван Раичковић.

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); збирка лирске поезије; слободан стих; стилске фигуре (систематизација); љубавна песма; мисаона (рефлексивна) песма; песничка слика, мотив, тема; преводна књижевност; форме приповедања (систематизација); пренесено значење речи и израза.

Мај и јун: *Потера за пејзажима* (одломак из есеја *Зашто сликам*), Пеђа Милосављевић; *Стара породична кућа*, Павле Угринов; *Јабука на друму*, Вељко Петровић; *Подне*, Јован Дучић; *Стрепња*, Десанка Максимовић.

Књижевнотеоријски појмови: приповетка; наратор; тачка гледишта; пејзаж, ентеријер и екстеријер; статички и динамички мотиви; врсте стиха, катрен; опкорачење; лирски субјекат; декрипција, афективно сећање; (синестезија), контраст; описна песма, стилске фигуре; лирски субјекат (лирско ја); перспектива; функција мотива у композицији лирске песме; александринац; врсте риме.

VIII РАЗРЕД

Такмичење из књижевности на првом нивоу (школско) подразумеваће наставно градиво 5. и 6. и 7. разреда, из области Књижевност (обавезну лектуру, без допунског избора), као и савладане садржаје из 8. разреда, до краја првог полугодишта. Општинско такмичење обухватиће све раније савладане садржаје, као и садржај из првог полугодишта, а градско, тј. регионално, и оно из трећег тромесечја, уз све садржаје који су раније савладани. За републички ниво такмичења, ученици ће припремити градиво за осми разред у целости, уз познавање раније обрађеног градива за старије разреде основне школе. (Предлог распореда градива дат је у овом прегледу након навођења садржаја програма из књижевности.)

КЊИЖЕВНОСТ

ЛЕКТИРА

Лирика

Народна песма: *Српска дјевојка*

Љубавне народне лирске песме (избор)

Ђура Јакшић: *Отаџбина*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи* (избор); *Светли гробови*

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (LXI сонет)

Десанка Максимовић: *Пролетња песма*; *Опомена*

Васко Попа: *Очију твојих да није*

Оскар Давичо: *Србија*

Сергеј Јесењин: *Писмо мајци*

Епика

Народна епско-лирска песма: *Женидба Милића Барјактара*

Народне епско-лирске песме (избор)

Народна песма: *Почетак буне против дахија*

Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије и Црне Горе)

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (избор); *О народним певачима*

Народна приповетка: *Немушти језик* или *Усуд*

Теодосије: *Житије Светог Саве* (одломак)

Прота Матеја Ненадовић: *Мемоари* (одломак)

Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац* (избор кратких одломака)

Љубомир Ненадовић: *Писма из Италије* (одломци)

Симо Матавуљ: *Пилипенда*

Лаза Лазаревић: *Све ће то народ позлатити*

Петар Кочић: *Кроз међаву*

Милош Црњански: *Сеобе* (одломак)

Иво Андрић: *Мост на Жепи*; избор приповедака о деци

Драма

Бранислав Нушић: *Сумњиво лице*

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Молијер: *Грађанин племић* (одломак)

Научнопопуларни и информативни текстови

Миодраг Поповић: *Вук Стефановић Караџић* (одломци)

Речник симбола (избор)

Јасминка Петровић: *Бонтон* (или одломци из овакве књиге неког другог аутора)

Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу

Тумачење текста

Оспособљавање ученика за самосталну анализу књижевноуметничког дела (лирска и епска песма, приповетка, роман и драма) уз помоћ развијеног плана и теза. Процењивање идејно-естетских, језичко-стилских и других вредности уметничког дела.

СТИЦАЊЕ поузданог критеријума за избор, анализу и процену књижевног текста. Упућивање ученика у коришћење одабране и приступачне литературе о делима и писцима. Подстицање и развијање критичког односа у проблемском приступу делу и писцу.

Основни појмови о стилу у штампи.

Систематизовање знања о народној књижевности (на примерима из лектире).

Књижевнотеоријски појмови

Лирика

Стилска средства: метонимија, рефрен, антитеза, асонанца и алитерација.

Лирске врсте: љубавна народна лирика; љубавна народна и ауторска песма.

Сонет.

Епика

Епско-лирске врсте: поема, балада, романса.

Спев.

Путопис.

Мемоари.

Есеј.

Драма

Трагедија. Трагично (појам).

Драма у ужем смислу.

Протагонист и антагонист.

Разрешење сукоба. Катарза.

Сценски знакови. Режија.

Систематизације књижевнотеоријских појмова

Систематизација књижевних родова и врста у народној и ауторској књижевности.

Систематизација облика казивања (форми приповедања) у књижевноуметничким текстовима: нарација (приповедање у 1. и 3. лицу); хронолошко и ретроспективно приповедање; дескрипција (портрет, пејзаж, појам ентеријера и екстеријера), наративна дескрипција; дијалог; монолог, унутрашњи монолог.

Језичкостилска изражајна средства (систематизација).

Структура уметничког текста (композиција, однос фанбуле и сижеа, драмски елементи: експозиција, заплет, кулминација, перипетија, расплет).

Мотиви: динамички, статички, наративни, описни, интернационални...

Предлог дистрибуције градива по наставним месецима

Септембар: народна бајка *Немушти језик* (или *Усуд*); народне епско-лирске песме (избор: *Хасанагиница...*); народна балада *Женидба Милића Барјактара*; Вук Стефановић Карацић, *Српски рјечник* (избор); (*Вук Стефановић Карацић*, Миодраг Поповић).

Књижевнотеоријски појмови: народна епско-лирска песма (одлике); балада, романса; тема, мотив (главни и споредни), интернационални; епски и лирски елементи – особености лирске и епске народне поезије (сличности и разлике); народна бајка (структура, фантастично и реалистично); приповедање, описивање, дијалог, монолог; главни јунак; симбол; драматизација.

Октобар: *Почетак буне против дахија*, народна епска песма; народне епске песме новијих времена (песме о ослобођењу Србије и Црне Горе): *Бој на Мишару*, *Три сужња ...* (избор); *О народним певачима*, Вук Стефановић Карацић; класификација народне поезије; *Мемоари* (одломак), Прота Матеја Ненадовић; *Горски вијенац* (одломци), Петар II Петровић Његош; *Писма из Италије* (одломци), Љубомир Ненадовић.

Књижевнотеоријски појмови: народна епска поезија (одлике); лик (карактеризација; лице; јунак – главни, споредни, позадински); колективни лик; портрет; поруке; композиција; (апострофа), метафора, метонимија; епски десетерац; (алузија), басна, пословица, изрека, афоризам; казивач, народни певач, приповедач; хронолошко приповедање, ретроспективно приповедање; драмски спев; еп; епизода; мемоари; дијалог; путопис; пејзаж; хумор; књижевнонаучне врсте.

Новембар: *Светли гробови*, Јован Јовановић Змај; *Отаџбина*, Ђура Јакшић; *Све ће то народ позлатити*, Лаза Лазаревић; *Пилипенда*, Симо Матавуљ; *Србија*, Оскар Давичо.

Књижевнотеоријски појмови: уметничка (ауторска) лирска песма; родољубива песма; рефлексивна (мисаона) песма; социјална песма; мотив: статички, динамички, описни (дескриптивни), наративни; композиција епског дела; приповетка; новела; пејзаж у функцији карактеризације лика; идеје (поруке); епске прозне врсте (класификација); ентеријер, екстеријер; стилски правци (романтизам, реализам – основне одлике, уопштено); симбол, контраст, поређење, метафора, персонификација.

Децембар: *Српска дјевојка*, љубавне народне лирске песме (избор); Петрарка (избор сонета); *Ромео и Јулија* (одломак), Вилијем Шекспир; *Ђулићи* (избор), Јован Јовановић Змај; *Очију твојих да није*, Васко Попа.

Књижевнотеоријски појмови: љубавна песма; класификација народне лирике; ауторска лирска песма; сонет; (сонетни венац, канцонијер); идеализација; лирски субјекат; карактеризација лика (социолошка и психолошка); актер; трагедија; протагонист, антагонист, сукоб, катарза; однос фабуле и сужеа; композициони елементи драме; дневник; строфа (катрен, терцет), рима; мотив; циклус песама, збирка песама; ритмичност, мелодичност; метричка анализа песме; преводна књижевност; стилске фигуре (систематизација).

Јануар: *Житије Светог Саве*, Теодосије; *Обичаји о различнијем празницима* (одломак из *Живота и обичаја народа српскога*, Вука Стефановића Караџића); Свети Сава у народној књижевности (избор легендарних прича и предања).

Књижевнотеоријски појмови: биографија; (топоним, клетва); средњовековна књижевност; портрет; легендарна прича, предање; фантастични мотиви; приповедач; екстеријер.

Фебруар: *Грађанин племић* (одломак), Молијер; *Сумњи-во лице*, Бранислав Нушић; *Бонтон*, Јасминка Петровић.

Књижевнотеоријски појмови: комедија; комедија ситуације; вербална комика; дидаскалије; чин, појава; монолог, драмски дијалог, реплика; драмска радња; композициони елементи драмског текста; карактеризација ликова у драми; режисер, режија.

Март: *Писмо мајци*, Сергеј Јесењин; *Кроз међаву*, Петар Кочић; Иво Андрић, избор приповедака о деци: *Књига*, *Панорама*, *Деца...*

Књижевнотеоријски појмови: сажетак (резиме); лирска песма; песничка слика; врсте ауторске лирске поезије (дескриптивна, љубавна, родољубива, мисаона, социјална, елегија); функција мотива у композицији лирске песме; врсте риме; строфа, стих, преводна књижевност; елегија; врсте описа; приповетка; збирка приповедака; поетика (писца); психолошка анализа лика; карактер, карактеризација ликова: психолошка, социјална, језичка; структура уметничког текста (композиција; однос фабуле и сижеа); драмски елементи у прозном тексту; хронолошко и ретроспективно приповедање; форме приповедања (систематизација).

Април, мај: *Сеобе* (одломак), Милош Црњански; *Мост на Жепи*, Иво Андрић.

Књижевнотеоријски појмови: роман (одлике); приповетка; наратор; тачка гледишта; перспектива; пејзаж, екстеријер; симбол; есеј (оглед); инспирација; песнички језик; метафора, епитет, поређење; приповедање (субјективно и објективно); ауторска књижевност; приповедање у првом и трећем лицу; перспектива; субјективно и реалистичко приповедање; унутрашњи монолог; колективни лик; психолошка анализа лика; поруке (идеје).

ГИМНАЗИЈЕ И СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ

ПРВИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Сунце се дјевојком жени, народна лирска песма

Бановић Страхиња, народна епска песма

Дјевојка бржа од коња, народна приповетка

Лаза Лазаревић: *Први пут с оцем на јутрење*

Антон Павлович Чехов: *Туга*

Данило Киш: *Рани јади*

Софокле: *Антигона*

Иво Андрић: *О причи и причању* (беседа приликом примања Нобелове награде)

Еп о Гилгамешу

Хомер: *Илијада* (шесто певање)

Библија. Стари завет: *Легенда о потпопу*

Библија. Нови завет: *Страдање и васкрсење Христово* (Јеванђеље по Матеју)

Свети Сава: *Житије Светога Симеона* (одломак: *Боolest и смрт Светога Симеона*)

Теодосије: *Служба Светом Сави* (одломак)

Јефимија: *Похвала кнезу Лазару*

Деспот Стефан Лазаревић: *Слово љубве*

Константин Филозоф: *Житије деспота Стефана Лазаревића* (одломци: опис Београда, о смрти Краљевића Марка, о Косовској бици)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- уметност; појам и врсте уметности
- књижевност (појам и назив)
- наука о књижевности (теорија књижевности, историја књижевности, књижевна критика)
- спољашњи и унутрашњи (иманентни) приступ књижевном делу
- структура књижевног дела (појам)
- лирика
- епика
- епски јунак
- драмски јунак
- протагонист, антагонист
- лирска песма
- епска песма
- приповетка
- новела
- роман
- драма (основне карактеристике књижевног рода)
- основни елементи драмске структуре
- драмске врсте
- драмски сукоб
- трагедија
- трагички сукоб
- трагичка кривица
- античко позориште
- тема, мотиви, фабула и сиже у књижевном делу
- облици приповедања у књижевном делу (нарација, дескрипција)
- облици казивања у књижевном делу (дијалог, монолог)

- лик у књижевном делу
- карактеризација; видови карактеризације
- композиција књижевног дела
- језик књижевног дела
- књижевност старог века (појам, главне одлике)
- средњовековна књижевност (појам, главне одлике)
- црквена поезија
- служба
- житије
- похвала
- слово

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Српска дјевојка, народна лирска песма

Комади од различнијех косовскијех пјесама, народна епска песма

Марко тије уз Рамазан вино, народна епска песма

Ропство Јанковић Стојана, народна епска песма

Бој на Мишару, народна епска песма

Хасанагиница, народна балада

Златна јабука и девет пауница, народна приповетка

Усмено предање о Светом Сави (избор народних песама, прича и легенди)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- поетика народне (усмене) књижевности
- одлике народне (усмене) књижевности: колективност, варијантност, формулативност
- врсте народне лирске поезије
- тематски кругови народне епске поезије
- лирско-епска поезија; балада
- типологија једноставних усмених облика

- стих (врсте стихова)
- метрика
- хексаметар
- десетерац
- цезура
- мит
- предање
- бајка
- епитет
- стални епитети
- поређење
- персонификација
- хипербола
- антитеза
- лирски паралелизам

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Франческо Петрарка: *Канцонијер* (избор сонета)

Данте Алигијери: *Божанствена комедија*, *Пакао* (певање пето)

Ђовани Бокачо: *Декамерон* (дан пети, прича девета)

Вилијем Шекспир: *Ромео и Јулија*

Сервантес: *Дон Кихот* (осма глава)

Марин Држић: *Дундо Мароје*; *Новела од Станца*

Молијер: *Тврдица*

Избор из савремене поезије (Мирослав Антић, Душан Радовић, Љубомир Симовић)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- хуманизам (појам, главне одлике)
- ренесанса (појам, главне одлике)
- петраркизам

- елизабетанско позориште
- шекспирологија
- барок (одлике)
- класицизам (одлике, представници)
- сонет
- фарса
- вербална (језичка) комика
- ситуациона комика
- дидаскалија (ремарка)
- драмска композиција
- основне врсте комедије
- градација
- метафора
- симбол

ДРУГИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Доситеј Обрадовић: *Писмо Харалампију; Живот и прикљученија* (први део)

Јован Стерија Поповић: *Тврдица*

Виктор Иго: *Предговор Кромвелу*

Џорџ Гордон Бајрон: *Чајлд Харолд*

Александар Сергејевич Пушкин: *Евгеније Оњегин*

Хајнрих Хајне: *Лорелај*

Избор из поезије европског романтизма

Вук Стефановић Караџић: *Српски рјечник* (одабране одреднице);

О подјели и постању народних пјесама;

критика романа Љубомир у Јелисијуму;

Житије Ајдук Вељка Петровића

Петар II Петровић Његош: *Горски вијенац*

Бранко Радичевић: *Кад млидија умрети; Бачки растанак*

Ђура Јакшић: *Вече; Поноћ; На Липару; Јелисавета, кнегиња црногорска*

Јован Јовановић Змај: *Ђулићи; Ђулићи увеоци; Јутутунска народна химна*

Лаза Костић: *Међу јавом и мед сном; Santa Maria della Salute*

Иван Мажуранић: *Смрт Смаулаге Ченгића*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- барокне тенденције у српској књижевности
- просветитељство
- сентиментализам
- класицизам у српској књижевности
- писмо
- аутобиографија
- лирска поезија (карактеристике и врсте)
- структура лирске песме
- стих
- строфа (врсте строфа)
- рима (врсте риме)
- структура лирске песме
- песничка слика
- версификација; системи версификације
- трохеј
- јамб
- дактил
- метафора
- персонификација
- алегорија
- иронија
- асиндет
- полисиндет
- анафора
- епифора
- симплоха

- ономатопеја
- алитерација
- асонанца
- игра речима
- романтизам (одлике, поетика, представници)
- романтично
- гротескно
- сонетни венац
- лирско-епска поезија (балада, романса, поема)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Оноре де Балзак: *Предговор Људској комедији; Чича Горио*
 Николај Васиљевич Гогољ: *Ревизор*
 Лав Николајевић Толстој: *Ана Карењина*
 Светозар Марковић: *Певање и мишљење*
 Јаков Игњатовић: *Вечити младожења*
 Милован Глишић: *Глава шећера*
 Лаза Лазаревић: *Ветар*
 Радоје Домановић: *Данга; Вођа*
 Стеван Сремац: *Зона Замфирова*
 Бранислав Нушић: *Народни посланик*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- реализам (одлике, поетика, представници)
- реалистичка приповетка
- реалистички роман
- лик у реалистичком делу (типичност, индивидуалност)
- врсте мотивације у књижевним делима реализма
- хумористично и сатирично (типови комике и одлике сатире)

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Симо Матавуљ: *Поварета; Бакоња фраБрне*
Војислав Илић: *Сиво, суморно небо; Јутро на Хисару; Запуштени источник*
Иво Андрић: *Мост на Жепи; Пут Алије Ђерзелеза*
Драгослав Михаиловић: *Кад су цветале тикве*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- савремени роман (теме, мотиви, ликови, тип јунака, приповедачке технике)

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Шарл Бодлер: *Везе; Албатрос*
Стефан Маларме: *Лабуд*
Пол Верлен: *Месечина*
Антон Павлович Чехов: *Ујка Вања*
Богдан Поповић: *Антологија новије српске лирике* (Предговор)
Алекса Шантић: *Моја отаџбина; Вече на шкољу; Претпразничко вече*
Јован Дучић: *Залазак сунца; Сунцокрети*
Милан Ракић: *Наслеђе*
Владислав Петковић Дис: *Можда спава; Тамница; Нирвана*
Сима Пандуровић: *Светковина; Родна груди*
Борисав Станковић: *У ноћи; Коштана; Нечиста крв*
Јован Скерлић: *О Коштани*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- модерна (карактеристике, представници)
- симболизам
- импресионизам
- модерна лирска песма (структура)
- стих: једанаестерац, дванаестерац, александринац
- слободни стих
- метонимија
- синегдоха
- парадокс
- алузија
- апострофа
- реторско питање
- инверзија
- елипса
- рефрен
- наратија (приповедање)
- дескрипција (описивање)
- дијалог
- монолог
- унутрашњи монолог
- доживљени говор
- приповедачки коментар
- пишчев коментар
- казивање у првом, другом, трећем лицу
- драма у ужем смислу (особине)
- модерна драма (психолошка, импресионистичка, симболистичка)

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Петар Кочић: *Мрачајски прото; Јазавац пред судом*
Владимир Мајаковски: *Облак у панталонама*

Федерико Гарсија Лорка: *Романса месечарка*
Рабиндрант Тагоре: *Градинар*
Франц Кафка: *Процес*
Ернест Хемингвеј: *Старац и море*
Милутин Бојић: *Плава гробница*
Душан Васиљев: *Човек пева после рата*
Милош Црњански: *Суматра; Објашњење Суматре; Сеобе*
Момчило Настасијевић: *Туга у камену*
Иво Андрић: *Ex ponto; На Дрини ћуприја*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- песма у прози
- књижевни манифест
- књижевни програм
- авангарда
- футуризам
- експресионизам
- надреализам
- манифести авангардних покрета
- књижевност између два рата (међуратна књижевност)
- социјална књижевност

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Тин Ујевић: *Свакидашња јадиковка; Колајна* (избор)
Вељко Петровић: *Салашар*
Растко Петровић: *Људи говоре*
Исидора Секулић: *Кроника паланачког гробља – Госпа Нола*
Мирослав Крлежа: *Господа Глембајеви*
Добриша Цесарић: *Повратак; Облак*
Оскар Давичо: *Хана* (прва песма)
Иван Горан Ковачић: *Јама*

Избор из лирике европске модерне (Рилке, Блок, Аполинер)

Избор из међуратне српске поезије (Десанка Максимовић, Растко Петровић, Милан Дединац, Раде Драинац, Станислав Винавер)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- драмска ситуација
- сценски језик (визуелни и акустички сценски знаци)
- драма на сцени: публика, глумац, режија, лектор, сценограф, костимограф

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Први ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Десанка Максимовић: *Тражим помиловање*

Васко Попа: *Каленић; Кора* (избор)

Бранко Миљковић: избор из поезије

Бранко Ћопић: *Башта сљезове боје*

Владан Десница: *Прољећа Ивана Галеба*

Семјуел Бекет: *Чекајући Годоа*

Вилијем Шекспир: *Хамлет*

Волфганг Гете: *Фауст*

Фјодор Михаилович Достојеvски: *Злочин и казна*

Албер Ками: *Странац*

Хорхе Луис Борхес: *Чекање*

Михаил Булгаков: *Мајстор и Маргарита*

Стеван Раичковић: *Септембар; Камена успаванка*

Миодраг Павловић: *Реквијем*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- књижевна научна методологија
- методологија проучавања књижевности:
позитивизам (Иполит Тен);
феноменологија (Роман Ингарден);
структурализам (Виктор Шкловски);
теорија рецепције (Ханс Роберт Јаус)
плурализам метода и њихов суоднос
- структура и композиција драме
- антидрама
- антијунак
- драма и позориште
- врсте и саоднос мотива у књижевном тексту
- јединство звукова, ритмова, значења и смисла
- структурни чиниоци прозног књижевног дела
- објективно и субјективно приповедање
- проблем приповедачевог гледишта
- типови приповедача

Други ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Иво Андрић: *Проклета авлија*

Меша Селимовић: *Дервиш и смрт*

Михајло Лалић: *Лелејска гора*

Добрица Ћосић: *Корени*

Антоније Исаковић: *Кроз грање небо*

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- ток свести
- хронотоп
- врсте романа
- типови структуре романа

Трећи ниво такмичења

А. ПИСЦИ И КЊИЖЕВНА ДЕЛА

Александар Тишма: *Употреба човека*

Ранко Маринковић: *Руке* (новела)

Данило Киш: *Енциклопедија мртвих*

Борислав Пекић: *Човек који је јео смрт*

Душан Ковачевић: *Балкански ипијун*

Избор из савремене српске књижевности (Б. Пекић, М. Бећковић)

Избор из књижевних критика и есеја (И. Секулић, П. Џацић, М. Павловић)

Б. КЊИЖЕВНОТЕОРИЈСКИ ПОЈМОВИ И ТЕРМИНИ

- постмодерна и постмодернизам
- радио
- телевизија
- филм
- путопис
- есеј
- књижевна критика

* * *

Састављачи тестова су обавезни да прате наставне садржаје за поједине разреде и нивое такмичења.

Према Правилнику о организовању и спровођењу такмичења *Књижевна олимпијада*, извештаји са окружног такмичења достављају се организаторима у табелама, заједно са списковима учесника (уз назив школе и име наставника) и освојеним бројем бодова, на мејл Друштва (drustvosj@fil.bg.ac.rs) у року од три дана од завршеног такмичења. Моле се задужени представници школских округа у Србији да резултате шаљу обједињено (не свака школа или група школа само у своје име).

Извештаји који не стигну на време, који су непотпуни или се шаљу у више наврата, онемогућавају Друштво да такмичење настави планираном динамиком.

Литература за учеснике такмичења

Садржаји такмичења су ревидирани садржаји редовне наставе српског језика и књижевности прописани **важећим** Наставним планом и програмом. Друштво за српски језик и књижевност Србије објавило је и друго, допуњено издање књиге Зоне Мркаљ, *Колико познајеш књижевност?*, и збирку тестова са прве две Књижевне олимпијаде у којима се могу наћи модели задатака за све разреде.

Напомене: На свим нивоима такмичења биће испитано градиво реализовано до тог нивоа такмичења и градиво предвиђено за све претходне нивое такмичења, као и градиво предвиђено за све претходне разреде.

Садржаји такмичења су у складу са прописаним Наставним планом и програмом. Састављачи тестова ће приликом свог рада пратити Наставни план и програм за дати разред. Текстови ван програма могу се користити само за испитивање области Разумевање прочитаног текста и у складу са надпрограмским захтевима стандарда (описа ученичких постигнућа).

Учесници такмичења за свој рад и припрему користе искључиво уџбенике који су одобрени од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (www.mpp.gov.rs), али су обавезни да све књижевноисторијске, књижевнотеоријске и књижевнокритичке појмове и тумачења ускладе са релевантним достигнућима науке о књижевности, јер ће се као тачни одговори признавати само они који су засновани и потврђени у науци о књижевности.

**РЕЗУЛТАТИ 3. РЕПУБЛИЧКОГ ТАКМИЧЕЊА ИЗ
КЊИЖЕВНОСТИ „КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА”
УЧЕНИКА ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА**

СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ, 9. И 10. МАЈ 2015. ГОДИНЕ

VII РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Посна	Ранг
1.	Анђела Грујичић	ОШ „Милица Павловић”	Чачак	Оливера Крупеж	20	I
2.	Давид Марковић	ОШ „Карађорђе”	Рача, Крагујевац	Драгана Николић	20	I
3.	Дејана Голубов	ОШ „Браћа Новаков”	Силбаш	Радимирка Вуковић	20	I
4.	Јована Јањић	ОШ „Горња Варош”	Земун, Београд	Марија Милинковић	20	I
5.	Сара Дебељевић	ОШ „Деспот Стефан Лазаревић”	Звездара, Београд	Ана Бешевић	20	I
6.	Сара Томић	ОШ „Д. Макић”	Бошњане	Гордана Каличанин	20	I
7.	Александра Срдановић	ОШ „Јеврем Обреновић”	Шабац	Зорица Лазић	19	II
8.	Вељко Вељовић	ОШ „Милић Ракић Мирко”	Прокупље	Јасмина Џипковић	19	II
9.	Јелена Јеремић	ОШ „17. октобар”	Јагодина	Јелена Поповић	19	II
10.	Катарина Џиновић	ОШ „Лаза К. Лазаревић”	Шабац	Мила Бабић	19	II
11.	Катарина Јовановић	ОШ „14. октобар”	Раковица, Београд	Јелена Војиновић	19	II
12.	Кристина Јарић	ОШ „Младост”	Нови Београд	Душица Мињовић	19	II
13.	Лена Аларгић	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Сремска Митровица	Бојана Зорић	19	II
14.	Лука Недељковић	ОШ „Филип Филиповић”	Вождовац, Београд	Зорица Лабовић	19	II
15.	Марија Ратков	ОШ „Слободан Бајић Паја”	Сремска Митровица	Сандра Хаџић	19	II
16.	Милан Петровић	ОШ „Аца Синадиновић”	Предејане, Лесковац	Јасмина Анђелковић	19	II

17.	Милена Јаковљевић	ОШ „Јездимир Трипковић”	Латвица	Марија Богосављевић	19	II
18.	Миљана Станковић	ОШ „Свети Сава”	Владичин Хан	Оливера Костић	19	II
19.	Миња Миловановић	ОШ „Радоје Домановић”	Крагујевац	Весна Ђурђевић	19	II
20.	Немања Грујичић	ОШ „Нада Пурић”	Ваљево	Рајна Бранковић	19	II
21.	Стефан Шајкарчевић	ОШ „Драгомир Марковић”	Крушевац	Сања Дервишевић	19	II
22.	Теодора Ивковић	ОШ „Мирослав Антић”	Чукарица, Београд	Јелена Битичај	19	II
23.	Теодора Станишић	ОШ „Жарко Зрењанин”	Нови Сад	Татјана Лекић	18	III
24.	Алекса Вељић	ОШ „Јован Стерија Поповић”	Нови Београд	Јелена Ковачевић	18	III
25.	Александра Мечанин	ОШ „Котража”	Котража, Лучани	Драгана Вуксановић	18	III
26.	Анастасија Костић	ОШ „Ћеле кула”	Ниш	Ирена Здравковић	18	III
27.	Андреа Радојковић	ОШ „Бранко Крсмановић”	Доња Мутница	Александра Раковић	18	III
28.	Анђела Бојичић	ОШ „Стојан Новаковић”	Шабац	Ивана Поповић	18	III
29.	Верица Мирков	ОШ „Браћа Новаков”	Силбаш	Радмирка Вуковић	18	III
30.	Дуња Рабађија	ОШ „Учитель Таса”	Ниш	Ивана Станојевић	18	III
31.	Ђурђа Светозаревић	ОШ „Мома Станојловић”	Крагујевац	Маја Конатар	18	III
32.	Ива Ђорђевић	ОШ „Учитель Таса”	Ниш	Ивана Станојевић	18	III
33.	Јелисавета Икотиновић	ОШ „Др Драгиша Мишовић”	Чачак	Марија Марковић	18	III
34.	Катарина Гашић	ОШ „Вук Караџић”	Блажево	Марија Алексић	18	III
35.	Кристина Драгићевић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Клупци, Лозница	Миленија Мићановић Петрушевска	18	III
36.	Магдалена Стајковић	ОШ „Чегар”	Ниш	Весна Станојевић	18	III
37.	Марија Дом	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Пожаревац	Ивана Стојановић	18	III
38.	Марија Крстић	ОШ „Велизар Станковић Корчагин”	Крушевац	Наташа Николић	18	III

39.	Маријана Вasoјевић	ОШ „Михајло Пупин”	Земун, Београд	Светлана Николић	18	III
40.	Маша Павловић	ОШ „Димитрије Давидовић”	Смедерево	Људмила Вуковић	18	III
41.	Мила Поповић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Нови Сад	Татјана Пилиповић	18	III
42.	Милица Стојадиновић	ОШ „Деспот Стефан Високи”	Деспотовац	Наташа Милојевић	18	III
43.	Милутин Живковић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Нишка Бања	Сузана Петровић	18	III
44.	Невена Кокотовић	ОШ „Михајло Пупин”	Земун, Београд	Светлана Николић	18	III
45.	Невена Симић	ОШ „Први мај”	Влајковци	Јелена Вукадиновић	18	III
46.	Никола Пејић	ОШ „Учитель Таса”	Ниш	Ивана Станојевић	18	III
47.	Никола Радић	ОШ „Карађорђе”	Рача, Крагујевац	Ана Петровић	18	III
48.	Николина Илић	ОШ „Павле Савић”	Звездара, Београд	Бојана Симоновић	18	III
49.	Обрен Гојковић	ОШ „Доситеј Обрадовић”	Пожаревац	Ивана Стојановић	18	III
50.	Огњен Рајковић	ОШ „Младост”	Нови Београд	Марта Анђелић	18	III
51.	Сандра Веселиновић	ОШ „Ната Јеличић”	Шабац	Славица Лукић	18	III
52.	Тара Чучковић	ОШ „Марко Орешковић”	Нови Београд	Радмила Пиповић	18	III
53.	Теа Стризе	ОШ „Вук Караџић”	Врање	Марина Стојановић	18	III

VIII РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Посна	Ранг
1.	Александра Петровић	ОШ „М. Ч. Чајка”	Трстеник	Биљана Керановић	20	I
2.	Невена Сталевић	ОШ „Раде Додих”	Милутовац	Марија Илић	20	I
3.	Страхиња Костадиновић	ОШ „Његош”	Ниш	Јелена Јонић	20	I
4.	Ана Вилимоновић	ОШ „Ратко Павловић Ђићко”	Прокупље	Милка Тошић	19	II

5.	Аиђела Протић	ОШ „Ђура Јакшић”	Плажане	Наташа Милосављевић	19	II
6.	Бранислав Веселиновић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Нови Сад	Јелена Павловић	19	II
7.	Драга Тишма	ООШ „Владислав Рибникар”	Врачар, Београд	Радмила Ђукић	19	II
8.	Јована Калабић	ОШ „Краљ Александар Карађорђевић”	Прњавор	Снежана Станарчић	19	II
9.	Катарина Адамовић	ОШ „Деспот Стефан Лазаревић”	Бабушница	Ружица Адамовић	19	II
10.	Младен Максковић	ОШ „Бранислав Нушић”	Смедерево	Биљана Младеновић	19	II
11.	Наталија Генић	ОШ „Иван Горан Кочачић”	Звездара, Београд	Наташа Станојевић	19	II
12.	Нина Савић	ОШ „Бранислав Нушић”	Доња Трнава	Оливера Станковић	19	II
13.	Теодора Вукашиновић	ОШ „Вук Караџић”	Звечан, Косовска Митровица	Гордана Радловић	19	II
14.	Тијана Прокић	ОШ „Јован Цвијић”	Змињак	Наташа Томић	19	II
15.	Александра Петровић	ОШ „9. српска бригада”	Бољевац	Наташа Опачић	18	III
16.	Ана Јовановић	ОШ „Братство”	Нови Пазар	Славица Јука	18	III
17.	Ана Русов	ОШ „Иво Лола Рибар”	Нови Сад	Јелена Павловић	18	III
18.	Ана Цветановић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Чукарица, Београд	Милева Радошевић	18	III
19.	Аиђелика Јовановић	ОШ „Војислав Вока Савић”	Лазаревац, Београд	Соња Марјановић	18	III
20.	Бојана Милорадовић	ОШ „Вук Караџић”	Ђуприја	Драгана Благојевић	18	III
21.	Бранка Станчић	ОШ „8. септембар”	Пирот	Марија Мадих Илић	18	III
22.	Даница Зец	ОШ „Петар Кочић”	Темерин	Јадранка Миланко	18	III
23.	Драгана Тешић	ОШ „Бошко Палковљевић Пинкић”	Сремска Митровица	Љиљана Јевтић	18	III
24.	Драгослав Недељковић	ОШ „Војислав Вока Савић”	Лазаревац, Београд	Соња Марјановић	18	III
25.	Душан Филиповић	ОШ „Вук Стефановић Караџић”	Књажевац	Маја Војиновић	18	III

26.	Елена Прњић	ОШ „Душан Радовић”	Нови Сад	Зорица Гуцунски	18	III
27.	Ива Тулимировић	ОШ „Иван Горан Ковачић”	Звездара, Београд	Наташа Станојковић	18	III
28.	Ивана Илић	ОШ „Владислав Петковић Дис”	Звездара, Београд	Валентина Милетић	18	III
29.	Јована Рафаиловић	ОШ „Милан Ракић”	Мионица	Милан Петковић	18	III
30.	Катарина Нинковић	ОШ „Лаза К. Лазаревић”	Шабац	Јелена Јовановић	18	III
31.	Катарина Ђурђевић	ОШ „Велизар Станковић Корчагин”	Крушевац	Радиша Ивановић	18	III
32.	Кристина Котур	ОШ „Јован Јовановић Змај”	Мартинци	Слађана Гвојић	18	III
33.	Маша Терзовић	ОШ „Филип Филиповић”	Вождовац, Београд	Горица Масловарић	18	III
34.	Милица Видић	ОШ „Светозар Марковић Тоза”	Нови Сад	Биљана Перовић	18	III
35.	Милица Милошевић	ОШ „Вук Караџић”	Крушевац	Мирјана Симоновић	18	III
36.	Милица Пејчић	ОШ „Јосиф Костић”	Лесковац	Драгана Влајић	18	III
37.	Милица Секулић	ОШ „Јелена Ђетковић”	Звездара, Београд	Славица Обрадовић	18	III
38.	Моника Миљковић	ОШ „Витко и Света”	Гаџин Хан	Јелена Ђурђевић	18	III
39.	Нађа Лукић	ОШ „Јеврем Обреновић”	Шабац	Славица Топић	18	III
40.	Наталија Драгомировић	ОШ „Стеван Синђелић”	Звездара, Београд	Биљана Пуповић	18	III
41.	Невена Жујовић	ОШ „Миле Дубљевић”	Лајковац	Зорана Милошевић	18	III
42.	Невена Јарић	ОШ „Петар Кочић”	Земун, Београд	Неда Лојовић	18	III
43.	Петар Богдановић	ОШ „Момчило Поповић Озрен”	Параћин	Ивана Стаменковић	18	III
44.	Петар Витковић	ОШ „Ђорђе Крстић”	Чукарица, Београд	Бранка Брадић	18	III
45.	Растко Јокић	ОШ „Иво Лола Рибар”	Велико Градиште	Сузана Миленковић	18	III
46.	Сара Милановић	ОШ „Братство”	Нови Пазар	Дуда Бајровић Ђурковић	18	III
47.	Сара Стојановић	ОШ „Учитель Таса”	Ниш	Светлана Медар	18	III

48.	Софија Божић	ОШ „Мирослав Букумировић Букум”	Шетоње	Светлана Фатић	18	III
49.	Теодора Митровић	ОШ „Миле Дубљевић”	Лајковац	Зорана Милошевић	18	III

I РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Поена	Ранг
1.	Ивана Нешовановић	Гимназија „Свети Сава”	Пожега	Марија Јевричић	20	I
2.	Тамара Тубић	Прва крагујевачка гимназија	Крагујевац	Светлана Рајичић-Перић	20	I
3.	Симона Дмитровић	Гимназија „Таковски устанак”	Горљи Милановац	Јована Димитријевић	20	I
4.	Милена Мимица	Девета Гимназија „М. П. Алас”	Београд	Милорад Дашић	19	II
5.	Јустина Петричковић	Петнаеста београдска гимназија	Београд	Оливера Миленковић	19	II
6.	Владимир Ђорђевић	Пожаревачка гимназија	Пожаревац	Славица Јовановић	19	II
7.	Бојана Ћосовић	Гимназија	Крушевац	Тања Николић	19	II
8.	Теодора Алексић	Гимназија „Вук Караџић”	Бабушница	Елвира Митић	19	II
9.	Тијана Јанковић	Гимназија	Краљево	Весна Сеничић	19	II
10.	Јелена Симић	Филолошка гимназија	Београд	Татјана Жигић	18	III
11.	Милица Кнежевић	Угоститељско-туристичка школа	Београд	Јелена Бјековић	18	III
12.	Милена Д. Петровић	Филолошка Гимназија	Београд	Татјана Жигић	18	III
13.	Ана Маријановић	Прва београдска гимназија	Београд	Драгица Симоновић	18	III
14.	Андреа Томић	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Сандра Петровић	18	III
15.	Дијана Марковић	Прва нишка гимназија „Стеван Сремац”	Ниш	Данијела Гашевић	18	III
16.	Невена Атић	Шабачка гимназија	Шабац	Страхиња Полић	18	III

17.	Филип Иванишевић	Зрењанинска гимназија	Зрењанин	Душица Митић	18	III
18.	Александра Секулић	Пољопривредно- ветеринарска школа	Рековац	Милица Николић	18	III
19.	Аиђела Милутиновић	Медицинска Школа	Ђуприја	Тања Стефановић	18	III
20.	Илија Ивановић	Гимназија	Параћин	Љиљана Радомировић	18	III
21.	Константин Ађанин	Гимназија „Вук Караџић”	Трстеник	Љиљана Недељковић	18	III
22.	Ксенија Милосављевић	Филолошка гимназија	Београд	Александра Кузмић	18	III

II РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Посна	Ранг
1.	Даница Бабић	Гимназија	Краљево	Марина Панић	20	I
2.	Јасмина Љубинковић	Гимназија „Вук Караџић”	Лозница	Наташа Лазић- Максимовић	20	I
3.	Теодора Слијепчевић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад	Мирјана Грдинић	20	I
4.	Исидора Вулић	Гимназија „Светозар Марковић”	Јагодина	Милица Миловановић	19	II
5.	Милица Коматина	Гимназија	Рашка	Ана Поповић	19	II
6.	Вељко Ивановић	СШ „Вук Караџић”	Љубовија	Давид Мандић	19	II
7.	Драгана Лисић	Гимназија „Ј. Ј. Змај”	Нови Сад	Наташа Будимир	19	II
8.	Милан Веселица	Гимназија „Жарко Зрењанин”	Врбас	Јасмина Милић	19	II
9.	Миона Динић	Гимназија	Крушевац	Нела Милојевић	19	II
10.	Никола Станојевић	Гимназија	Смедерево	Адриана Крајновић	19	II
11.	Јелена Јашовић	Гимназија у Параћину	Параћин	Светлана Филиповић	18	III
12.	Емилија Паповић	Гимназија	Лесковац	Наташа Томић	18	III
13.	Емилија Никић	Гимназија	Рашка	Ана Поповић	18	III

14.	Душан Станишић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Љиљана Малетин-Војводић	18	III
15.	Саша Милић	Екомска-трговинска школа	Бечеј	Жарка Свирчев	18	III
16.	Наталија Стојменовић	Гимназија „Бора Станоковић”	Врање	Весна Арсић	18	III
17.	Александра Панић	Паланачка гимназија	Смедеревска Паланка	Олгица Лазић	18	III
18.	Станислава Пауновић	Девета гимназија „М. П. Алас”	Београд	Светлана Миловановић	18	III
19.	Катарина Симић	Пета београдска гимназија	Београд	Виолета Кеџман	18	III
20.	Ана Филиповић	Прва београдска гимназија	Београд	Катарина Крнетић	18	III

III РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Посна	Ранг
1.	Олга Тодоровић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	18	I
2.	Алекса Новевски	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	18	I
3.	Анђела Станковић	Филолошка гимназија	Београд	Мирјана Стакић Савковић	18	I
4.	Јована Тодорић	Гимназија	Крушевац	Слађана Дамњановић	18	I
5.	Марија Николић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	17	II
6.	Јелена Весић	Гимназија „Стеван Пузић”	Рума	Катарина Ковачевић	17	II
7.	Ђурђина Марић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Милена Милисављевић	17	II
8.	Јована Тодоровић	Зрењанинска гимназија	Зрењанин	Наталија Лудошки	17	II
9.	Јована Јовкић	Гимназија и економска школа „Јован Ј. Змај”	Озаци	Слађана Бодирога	17	II

10.	Вања Поповић	Гимназија и економска школа „Јован Ј. Змај”	Оцаци	Слађана Бодирога	17	II
11.	Јелена Милев	Гимназија „Јован Скрелић”	Владичин Хан	Јасмина Станковић	16	III
12.	Александра Илић	Гимназија „Јован Скрелић”	Владичин Хан	Душанка Станковић	16	III
13.	Марија Гагић	Филолошка гимназија	Београд	Весна Црепуљаревић	16	III
14.	Софија Стојановић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	16	III
15.	Петар Видосављевић	Гимназија „Свети Сава”	Београд	Јелена Ђорђевић	16	III
16.	Милица Јуришић	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	16	III
17.	Милица Матијевић	Гимназија „Стеван Пузић”	Рума	Тина Карановић	16	III
18.	Анђела Тошић	Паланачка гимназија	Смедерavsка Паланка	Марија Поповић	16	III
19.	Милош Максовић	Гимназија	Смедерево	Светлана Нешић	16	III
20.	Ђорђе Севић	Гимназија „Јосиф Панчић”	Бајина Башта	Горгина Ђурић	16	III
21.	Маријана Урошевић	Ваљевска гимназија	Ваљево	Вера Ваш	16	III
22.	Теодора Златковић	Гимназија	Лебане	Светлана Цветковић	16	III
23.	Јован Иветић	Гимназија „Душан Васиљев”	Кикинда	Дубравка Војводић	16	III

IV РАЗРЕД

Ред. број	Име и презиме ученика	Школа	Град	Наставник	Поена	Ранг
1.	Дејана Николић	Гимназија	Пирот	Сузана Јовановић	19	I
2.	Милица Панић	Гимназија	Пирот	Сузана Јовановић	19	I
3.	Александар Златојевић	Гимназија у Параћину	Параћин	Александра Стефановић	19	I
4.	Богдана Витас	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	19	I
5.	Невена Сабов	Осма београдска гимназија	Београд	Биљана Ђорђевић	19	I

6.	Кристина Манасијевић	Гимназија „Јован Скерлић”	Владичин Хан	Анита Стојановић	19	I
7.	Стеван Јовићевић	Гимназија	Краљево	Марија Брковић	18	II
8.	Јована Тривуновић	Гимназија „Бранко Радичевић”	Стара Пазова	Сандра Фабиан	18	II
9.	Анђелија Милићевић	Земунска гимназија	Београд	Вукосава Живковић	18	II
10.	Настасија Бјелановић	Земунска гимназија	Београд	Вукосава Живковић	18	II
11.	Милица Ђокић	Филолошка гимназија	Београд	Весна Црепуљаревић	18	II
12.	Невена Крстевски	Филолошка гимназија	Београд	Катарина Вучић	18	II
13.	Александра Стојиљковић	Гимназија	Покупље	Биљана Радмановић	18	II
14.	Радивоје Бакић	Гимназија „Вук Караџић”	Лозница	Маријана Павловић	18	II
15.	Невена Ковачевић	Гимназија	Крушевац	Нела Милојевић	17	III
16.	Марија Алексић	Медицинска школа	Зајечар	Александра Јовановић	17	III
17.	Сара Вукотић	Прва крагујевачка гимназија	Крагујевац	Светлана Рајичић Перић	17	III
18.	Дарко Илић	Прва крагујевачка гимназија	Крагујевац	Светлана Рајичић Перић	17	III
19.	Тијана Станивуковић	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Саша Недељковић	17	III
20.	Вања Ковачевић	Гимназија „Сава Шумановић”	Шид	Бранкица Рац	17	III
21.	Оливера Којић	Гимназија „Сава Шумановић”	Шид	Бранкица Рац	17	III
22.	Мина Кузминац	Митровачка гимназија	Сремска Митровица	Добрила Носовић	17	III
23.	Оливера Огњеновић	Карловачка гимназија	Сремски Карловци	Љиљана Малетин Војводић	17	III
24.	Јелена Лукић	Филолошка гимназија	Београд	Весна Црепуљаревић	17	III
25.	Наташа Нинковић	Гимназија „Вук Караџић”	Лозница	Маријана Петковић	17	III

Централна комисија

1. Зорица Несторовић, председник
2. Зона Мркаљ, потпредседник
3. Славко Петраковић, члан
4. Милан Алексић, члан
5. Александар Милановић, члан

Комисија за ревизију тестова

1. Зона Мркаљ
2. Оливера Радуловић
3. Бранка Јакшић-Провчи
4. Славко Петаковић
5. Наташа Станковић Шошо
6. Вукосава Живковић
7. Мина Ђурић
8. Мирјана Торачки

**ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ ЛИТЕРАРНИХ
ДРУЖИНА И СЕКЦИЈА ОСНОВНИХ
И СРЕДЊИХ ШКОЛА – НАГРАДА
„ПРОФ. ДР СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗАДУЖБИНА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад литерарних дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да литерарно стваралаштво у школама допринесе развијању активног односа према књизи и писаној речи;
- да развије афинитете према естетским и етичким вредностима литературе;
- да подстакне развијање литерарног сензибилитета и креативних способности ученика;
- да допринесе развијању културе коришћења слободног времена код ученика;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање и продубљивање вредности уметничког текста и литерарног образовања својих чланова, што ће се постићи праћењем достигнућа савремене науке о књижевности и језику.

2.

Такмичење има два вида:

I – за најбоље литерарне дружине и секције у основној школи; и

II – за најбоље литерарне дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље литерарне дружине и секције награђују се наградом „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”, дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбоље литерарне дружине и секције обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање литерарних дружина и секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају литерарне дружине и секције, школе и друге просветне институције.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду литерарне дружине, секције у претходној школској години.

Документација ће обухватити: **годишњи план и извештај о планираним активностима**, који треба да садржи:

- **организацију рада**
- **облике рада** (радне састанке, књижевне вечери, посете, излете, културно-уметничке јубилеје, сусрете с писцима и другим посленицима у култури, учествовање у школским приредбама, сарадњу са дружинама, секцијама, у периодици, месним радио-станицама, на наградним конкурсима, у издавачкој делатности и сл.).
- **резултате рада**: освојене награде и дипломе.

6.

Избор најбољих литерарних дружина и секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва, утврђујући и председника и секретара Комисије.

7.

Ако Комисија процени да су литерарне дружине и секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише три равноправне секције за I, II и III награду.

8.

Прво проглашавање најбоље литерарне дружине, у основној и најбоље литерарне секције у средњој школи обављено је јануара 1996. године, за период школске 1994/95. године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих литерарних дружина и секција које су освојиле награду „Проф. др СЛОБОДАН Ж. МАРКОВИЋ”, похваљују се и награђују професори и наставници који су стручно водили рад награђених секција и дружина, како би и овај рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређење рада литерарних дружина и секција у школама.

НАПОМЕНА: Ово такмичење обухвата само литерарне дружине и секције као облике слободних активности са чвршћом организацијом. Треба их разликовати од других облика слободних активности као што су: друштво (КУД), као најмасовнија формација која има више огранака и секци-

ја; клуб – удружење које нема масовност друштва, али има услове за развој клупског начина рада.

Незнатна је разлика између дружине и секције. Дружина је мања самостална организациона јединица која не зависи од неког вишег удружења и нема својих огранака, нити клупски друштвени живот, док је секција по свему слична дружини, само није самостална, него је део веће организационе формације (као што су клубови, друштва и сл.). Од друштва и клуба се разликују дружине и секције и променљивим бројем чланова.

Скуп ученика (група) који је малобројан, повремен и привремен не увршћује се у слободне активности, нити у ово такмичење јер не улази ни у годишњи план школе.

Рад секција је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, иначе се пријављен учесник **дисквалификује**.

**ИЗ ПРАВИЛНИКА О ТАКМИЧЕЊУ
ЛИНГВИСТИЧКИХ СЕКЦИЈА
ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА**

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ВУКОВА ЗАДУЖБИНА

1.

Такмичење има за циљ:

- да афирмише рад лингвистичких дружина и секција које својим програмима, облицима и методама рада утичу на подизање квалитета наставног процеса у српском језику и књижевности;
- да подстакне ученике на конкретнију примену знања којима су овладали о српским језичким системима и језичкој култури;
- да развије код ученика способност да стечена знања са сигурношћу примењују;
- да подстакне ученике и наставнике на проширивање знања праћењем достигнућа савремене науке о језику и језичкој култури.

2.

Такмичење има два вида:

- I – за најбоље лингвистичке дружине и секције у основној школи; и
- II – за најбоље лингвистичке дружине и секције у средњој школи.

3.

Најбоље лингвистичке секције награђују се дипломом и одабраним књигама, чији се износ утврђује сваке године.

4.

Проглашавање најбољих лингвистичких секција обавља се сваке године на Зимском семинару, када се врши и уручивање награда.

5.

Пријављивање лингвистичких секција за такмичење врши се сваке године **до 15. новембра за рад у претходној школској години**. Право пријављивања имају лингвистичке дружине и секције, школе и друге просветне институције.

Уз пријаву предлагачи морају доставити потпуну документацију о раду лингвистичке секције у претходној школској години:

- план рада;
- колективне истраживачке пројекте;
- индивидуалне пројекте и радове;
- школске лингвистичке часописе.

Избор најбољих лингвистичких секција врши Републичка комисија коју именује Управа Друштва.

6.

Управа Друштва бира председника и секретара Комисије. Републичка Комисија доноси одлуке већином гласова.

7.

Ако Комисија процени да су лингвистичке секције изједначене по квалитету, може предложити да се за најбоље прогласе, у свакој категорији, највише три секције за I, II и III награду.

8.

Прво проглашење најбоље лингвистичке секције у основној и најбоље лингвистичке секције у средњој школи обављено је у јануару 1991. године, обухватајући период претходне школске године.

9.

На Зимском семинару приликом свечаног проглашења најбољих лингвистичких секција, јавно се похваљују и награђују професори и наставници који су стручно водили награђене секције, како би и овај стручни рад изашао из анонимности и подстицајно деловао на унапређивање рада лингвистичких секција у школама.

Рад секција је саставни део годишњих програма образовно-васпитног рада школа и приликом јављања на конкурс Друштва пријаву за такмичење мора званично да проследи школа, иначе се пријављен учесник **дисквалификује.**

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
ГОДИНА 2015.

ТЕСТ: 1 (30 ПИТАЊА)

1.	Подвучите имена старијих дијалеката штокавског наречја: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат						
2.	Подвучите језик који не припада датом низу (при подели словенске језичке групе): српски, бугарски, словачки, словеначки						
3.	Заокружите слово испред дела које је написао Ђуро Даничић: а) <i>Историја разних словенских народова</i> б) <i>Српски рјечник</i> в) <i>Славеносрпски магазин</i> г) <i>Мала српска граматика</i>						
4.	Чувано <i>Мирослављево јеванђеље</i> , писано српскословенским језиком, потиче из: а) X века б) XI века в) XII века г) XIII века <p style="text-align: right;">Заокружите слово испред тачног одговора.</p>						
5.	Према датим екавским облицима подвучите књижевне ијекавске облике: цвет: <i>цвет, цвјет, цвијет</i> лето: <i>лето, љето, лјето, лијето</i>						
6.	Напишите скраћенице од следећих речи: <i>госпођа:</i> _____, <i>господин:</i> _____						
7.	Подвучите глагол у којем примећујете слоготворни сонант у неакцентованом слогу: <i>укрштавати, узвратити, умрсити, упрљати, удружити</i>						
8.	Наведите све предњонепчане сонанте: _____						
9.	Попуните табелу уписујући слово које се налази испред одговарајућег акцентованог облика глагола „препоручити“: А) препор у ч и ч и Б) препор у ч и ч и В) препор у ч и ч и						
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">3. лице једине презента</td> <td style="width: 33%;">2. лице једине аориста</td> <td style="width: 33%;">2. лице једине императива</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td style="height: 20px;"> </td> <td style="height: 20px;"> </td> </tr> </table>	3. лице једине презента	2. лице једине аориста	2. лице једине императива			
3. лице једине презента	2. лице једине аориста	2. лице једине императива					
10.	Подвучите реч у којој примећујете дисимилацију вокала: <i>попови, маљеви, спрејови, јежеви, векови</i>						
11.	Подвучите енклитике у следећој реченици: <i>Горост, то им је друга природа, жива сила која их кроз цео живот прати и покреће и удара им видан знак по коме се разликују од осталог света.</i>						

12.	Напишите реч састављену редом од гласова са следећим артикулационим карактеристикама: безвучни дентални фрикатив, алвеоларни латерални сонант, средњи вокал задњег реда, звучни веларни експлозив _____												
13.	Подвучите именице женског рода: <i>врата, кост, гост, мисао, доба, реч, кола, кубе</i>												
14.	У следећој реченици подвучите именице у генитиву јединине. <i>Крајем године, готово преко ноћи, снег је потпуно замео последње трагове тмурне јесени.</i>												
15.	Напишите у ком се облику налази подвучени придев у следећој реченици: <i>Био сам мањи од <u>макова</u> зрна.</i> а) падеж: _____ б) број: _____ в) род: _____ г) вид: _____												
16.	Напишите у ком су глаголском облику, лицу и броју подвучени глаголи у следећој реченици: <i>Мала сирена <u>певаше</u> <u>понајлепше</u> међу свима те <u>јој</u> сви на дворима <u>пљескаху</u>.</i> <table border="1" data-bbox="217 674 774 768"> <thead> <tr> <th></th> <th>Лице</th> <th>Број</th> <th>Глаголски облик</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>певаше</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>пљескаху</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Лице	Број	Глаголски облик	певаше				пљескаху			
	Лице	Број	Глаголски облик										
певаше													
пљескаху													
17.	Распоредите дате примере на одговарајућа места у табели: <i>упркос, ипак, међу, премда, уколико, ето</i> <table border="1" data-bbox="219 874 868 959"> <thead> <tr> <th>Предлози</th> <th>Везници</th> <th>Речце</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Предлози	Везници	Речце									
Предлози	Везници	Речце											
18.	Подвучите прилоге у следећој реченици: <i>Тамо, тачно по вертикали <u>средишњег</u> дела виле, <u>стајале</u> су <u>лестве</u>.</i>												
19.	Подвучите реч која има другачију творбену основу од осталих: <i>будитељ будилица будилац будилачки</i>												
20.	Заокружите слово испред речи изведених моционим суфиксима: а) укрштеница, оптужница в) докторка, учитељица б) хваталка, ударалка												
21.	Напишите како гласе мотивне речи следећих речи: измишљање: _____; измишљати: _____												
22.	Обратите пажњу на значења глагола <i>ранити</i> у следећим примерима: а) <i>Петар га је <u>ранио</u> у руку.</i> б) <i>Сваког јутра је <u>ранио</u> и журио на посао.</i> в) <i><u>Ранио</u> је њено срце.</i> 1) У реченицама а) и б) запажамо: полисемију хомонимију синонимију антонимију 2) У реченицама а) и в) запажамо: полисемију хомонимију синонимију антонимију Подвучите тачан одговор у захтеву 1) и захтеву 2).												

23.	У следећој речници једном цртом подвуците лексему у метонимијском значењу, а два цртама лексему у метафоричном значењу: <i>Појео је брдо колача, а попио само чашу воде.</i>						
24.	Подвуците фразеологизме у овој сликовитој реченици војводе Степе Степановића: <i>Друга српска армија је снагом грома разбила бугарску армију и брзином муње напредовала, закуцала на врата Софије, подсећајући Бугарску да је пред вратима и Бугарска је бачена на колена.</i>						
25.	У следећем примеру подвуците зависне реченице: <i>Научници који заступају теорију о Великом праску почели су да размишљају о томе како би ширење свемира могло да се заврши, и донели су две претпоставке.</i>						
26.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Пас који лаје не уједа.</i> <table border="1" data-bbox="219 543 801 642"> <tr> <td><i>Како гласи реченични члан</i></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Која је служба тог члана</i></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	<i>Како гласи реченични члан</i>			<i>Која је служба тог члана</i>		
<i>Како гласи реченични члан</i>							
<i>Која је служба тог члана</i>							
27.	Заокружите слова испред реченица у којима постоји прави објекат: а) Читаву ноћ је падала киша. б) Посао је завршен пре времена. в) Милан има талента за сликање. г) Уочи грешку!						
28.	У реченици <i>Или купи алат, ил' остави занат</i> независне предикатске реченице стоје у следећем напоредном односу: _____ (допуните).						
29.	У следећи текст упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Још откако је откривен Плутон је астрономима био необично занимљив. Он има такву орбиту да је од Сунца некад удаљен 4,3 а некад читавих 7,5 милијарди километара. Кад је најближи Сунцу тада је ближи овој звезди од Нептуна који је претпоследња планета у Сунчевом систему.</i>						
30.	Подвуците атрибутив: <i>камен темељац, камен спотицања, тежак као камен.</i>						

ТЕСТ: 1 РЕШЕЊА

1. призренско-тимочки (дијалекат), косовско-ресавски (дијалекат)
2. словачки
3. г)
4. в)
5. цвијет, љето
6. гђа, г.
7. укрштавати
8. ј, љ, њ
9. А, В, Б
10. спрејови
11. Гордост, то им је друга природа, жива сила која их кроз цео живот прати и покреће и удара им видан знак по коме се разликују од осталог света.
12. слог
13. врата, кост, гост, мисао, доба, реч, кола, кубе
14. Крајем године, готово преко ноћи, снег је потпуно замео последње трагове тмурне јесени.
15. а) генитив; б) једнина; в) средњи; г) неодређени
16.

	Лице	Број	Глаголски облик
певаше	3. (треће)	једнина	имперфекат
пљескаху	3. (треће)	множина	имперфекат
17.

Предлози	Везници	Речце
међу, упркос	премда, уколико	можда, ето
18. Тамо, тачно по вертикали средишњег дела виле, стајале су лестве.
19. будилачки
20. в)
21. измишљање: измишљати; измишљати: измислити
22. 1) У реченицама а) и б) запажамо хомонимију.
2) У реченицама а) и в) запажамо полисемију.
23. брдо, чану
24. Друга српска армија је снагом грома разбила бугарску армију и брзином муње напредовала, закуцала на врата Софије, подсећајући Бугарску да (је) пред вратима и Бугарска (је) бачена на колена.
25. Научници који заступају теорију о Великом праску почели су да размишљају о томе како би ширење свемира могло да се заврши, и донели су две претпоставке.
26.

<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>Пас који лаје</i>	<i>не уједа</i>
<i>Која је служба тог члана</i>	(граматички) субјекат	предикат
27. в), г)
28. раставном (дисјунктивном)
29. Још откако је откритвен, Плутон је астрономима био необично занимљив. Он има такву орбиту да је од Сунца некад удаљен 4,3₂, а некад читавих 7,5 милијарди километара. Кад је најближи Сунцу, тада је ближи овој звезди од Нептуна, који је претпоследња планета у Сунчевом систему.
30. темељац

ТЕСТ: 2 (20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците имена млађих дијалеката штокавског наречја: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат								
2.	Подвуците језик који не припада датом низу (при подели словенске језичке групе): руски, пољски, белоруски, украјински								
3.	Дело религиозног садржаја <i>Стари завјет</i> за Библијско друштво у Лондону на српски језик је превео: а) Ђуро Даничић б) Вук Стефановић Караџић в) Сава Мркаљ г) Захарије Орфелин Заокружите слово испред тачног одговора.								
4.	Напишите назив функционалног стила који је језичко средство свакодневног споразумевања међу људима (одликује се ужим избором лексике и поједностављеном синтаксом реченице): _____								
5.	Подвуците реч у којој примећујете слоготворни сонант под дугим акцентом. <i>рука, прст, трава, црна, трновит</i>								
6.	Попуните табелу уписујући слово које се налази испред одговарајућег акцентованог облика глагола „проговорити“: А) проговѐри Б) прогѐворѝ В) прѐговорѝ								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">3. лице једнине презента</td> <td style="width: 33%;">2. лице једнине аориста</td> <td style="width: 33%;">2. лице једнине императива</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	3. лице једнине презента	2. лице једнине аориста	2. лице једнине императива					
3. лице једнине презента	2. лице једнине аориста	2. лице једнине императива							
7.	Наведите све алвеоларне сонанте: _____								
8.	Подвуците речи у чијој промени примећујете непостојано „а“ (алтернацију а : х): <i>Почетак 19. века донео је устанак у Србији видљив знак нових времена и нових начина борбе.</i>								
9.	Напишите у ком је падежу, роду и броју подвучена именица у следећој реченици. Стари храст у Луњевици по многим је најстарије живо <u>стабло</u> у Србији.								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;">Род</td> <td style="width: 25%;">Број</td> <td style="width: 25%;">Падеж</td> </tr> <tr> <td>Стабло</td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>		Род	Број	Падеж	Стабло			
	Род	Број	Падеж						
Стабло									
10.	Подвуците присвојне заменице. <i>нама, којем, таквих, својих, оноликим, њихова</i>								
11.	Подвуците придеве у следећој реченици: <i>Ако останете будни читаву ноћ, десет сати спавања следеће ноћи надокнадиће тај мањак.</i>								
12.	Напишите глагол умити се у задатим облицима: а) 1. лице једнине аориста: _____ б) 2. лице једнине императива: _____								

13.	Како гласе префикси следећих речи: уживети се: _____ иживети се: _____ беживотан: _____								
14.	Заокружите слово испред тачно подвучене творбене основе: а) <u>д</u> лакавост б) <u>д</u> лакавост в) <u>д</u> лакавост								
15.	Заокружите слова испред оних новинских наслова у којима запажете антониме: а) Велики подухват малог издавача б) Звезда прва, а Партизан други в) Да ли је старија kokoшка или јаје? г) Добро послују, лоше пролазе д) Десет села, један вртић								
16.	Заокружите слова испред значења именице <i>глава</i> која су добијена метафором: а) коса, власи: <i>човек седе главе</i> б) горњи, проширени, заобљени део неког предмета: <i>глава ексера</i> в) особа, личност, појединац, човек: <i>мушка глава</i> г) горњи део гудачких и жичаних инструмената у којем су чивије: <i>глава виолине</i>								
17.	У следећем тексту подвучите зависне реченице: <i>Познато је да се 90 одсто леденог брега налази испод површине мора. Због тога су они веома опасни за бродове који плове у њиховој близини, али су уједно и веома стабилни.</i>								
18.	Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Ако коза лаже, рог не лаже.</i> <table border="1" data-bbox="212 782 837 884"> <tr> <td>Како гласи реченични члан</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Која је служба тог члана</td> <td></td> <td></td> <td>Предикат</td> </tr> </table>	Како гласи реченични члан				Која је служба тог члана			Предикат
Како гласи реченични члан									
Која је служба тог члана			Предикат						
19.	У реченици <i>Додај ми, молим те, ту књигу <u>на столу</u></i> подвучени члан има следећу синтаксичку функцију: _____ (допуните).								
20.	У следећу реченицу упишите запете тамо где је то неопходно: <i>Огорчен поступком тадашње власти Бранислав Нушић је објавио политичко-сатиричну песму „Два раба“ која је имала јетко наравоученије. Пошто је песма одјекнула попут најразорије бомбе краљ Милан је хитно наложио да се дрзник изведе пред суд где је осуђен на два месеца затвора.</i>								

ТЕСТ: 2 РЕШЕЊА

1. шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат
2. пољски
3. а)
4. разговорни (стил)
5. црна
6. Б, В, А
7. р, л, н
8. почетак, устанак
- 9.

	Род	Број	Падеж
стабло	средњи	једнина	номинатив

10. нама, којем, таквих, својих, оноликим, њихова
11. Ако останете будни читаву ноћ, десет сати спавања следеће ноћи надокнадиће тај мањак.
12. а) (ја) се умих / умих се; б) (ти) се умиј / умиј се
13. у-, из-, без- (цртица је обавезна)
14. в)
15. а), г)
16. б), г)
17. Познато је да се 90 одсто леденог брега налази испод површине мора. Због тога су они веома опасни за бродове који плове у њиховој близини, али су уједно и веома стабилни.
- 18.

<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>Ако коза лаже</i>	<i>Рог</i>	<i>не лаже</i>
<i>Која је служба тог члана</i>	(прилошка) одредба услова за услов	(граматички) субјект	предикат

19. *(надежног) атрибута*
20. Огорчен поступком тадашње власти, Бранислав Нушић је објавио политичко-сатиричну песму „Два раба“, која је имала јетко наравоученије. Пошто је песма одјекнула попут најразорније бомбе, краљ Милан је хитно наложио да се дрзник изведе пред суд, где је осуђен на два месеца затвора.

ТЕСТ: 3
(20 ПИТАЊА)

1.	Подвуците име дијалекта штокавског наречја којим говоре Срби у Мађарској и Румунији: призренско-тимочки дијалекат, косовско-ресавски дијалекат, шумадијско-војвођански дијалекат, источнохерцеговачки дијалекат								
2.	Подвуците језик који не припада датом низу (при подели словенске језичке групе): чешки, словеначки, пољски, словачки								
3.	Чувени <i>Законик цара Душана</i> потиче из: а) XII века б) XIII века в) XIV века г) XV века Заокружите слово испред тачног одговора.								
4.	Напишите назив функционалног стила чија су својства: употреба устаљеног реда речи, устаљених реченица и израза и избор речи који је ограничен на делатност оних који њиме комуницирају: _____								
5.	Подвуците реч у којој примећујете слоготворни сонант под кратким акцентом: <i>црна, репић, крстити, кротац, крв</i>								
6.	Попуните табелу уписујући слово које се налази испред одговарајућег акцентованог облика глагола „удовољити“: А) <u>у</u> довољѝ Б) удовољѝи В) удо <u>в</u> ољѝ								
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 33%;">3. лице једнине презента</td> <td style="width: 33%;">2. лице једнине аориста</td> <td style="width: 33%;">2. лице једнине императива</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	3. лице једнине презента	2. лице једнине аориста	2. лице једнине императива					
3. лице једнине презента	2. лице једнине аориста	2. лице једнине императива							
7.	Наведите зубне (денталне) безвучне сугласнике: _____								
8.	Подвуците речи у чијој промени примећујете непостојано „а“ (алтернацију а : о): <i>Био је још један разлог због којег је многи трговац у чаршији веровао у ту промену.</i>								
9.	Напишите у ком је падежу, роду и броју подвучена именица у следећој реченици: <i>Ако вас занима како изгледате у сну, затворите <u>очи</u> и погледајте се у огледалу.</i>								
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;">Род</td> <td style="width: 25%;">Број</td> <td style="width: 25%;">Падеж</td> </tr> <tr> <td>Очи</td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>		Род	Број	Падеж	Очи			
	Род	Број	Падеж						
Очи									
10.	Подвуците опште придевске заменице: <i>неко, својим, свачијем, некакав, свачега, сваки</i>								
11.	Подвуците прилоге у следећој реченици: <i>Подједнако је опасно веровати превише као и премало.</i>								
12.	Напишите глагол <i>сићи</i> у задатим облицима: а) 3. лице множине презента: _____ б) глаголски прилог прошли: _____								

13.	<p>Подвучени делови речи <u>квизи</u>метнички и <u>антифашистички</u> називају се:</p> <p>а) инфикси б) префиксоиди в) творбене основе</p> <p style="text-align: center;">Заокружите слово испред тачног одговора.</p>						
14.	<p>Заокружите слово испред тачно подвучене творбене основе:</p> <p>а) брадавичаст б) <u>брадавичаст</u> в) <u>брадавичаст</u> г) <u>брадавичаст</u></p>						
15.	<p>Заокружите слова испред оних новинских наслова у којима запажете антониме:</p> <p>а) Тако лепо, а тако далеко б) Тезге пуне, цене високе в) Највећи писци, ниски ударци г) Стомак пун, срце празно д) Тема дана и ноћи</p>						
16.	<p>Заокружите слово испред значења именице <i>нога</i> које није добијено метафором:</p> <p>а) доњи део људске ноге, стопало: <i>Нова ципела му је нажуљала ногу.</i> б) један од више вертикалних или укрштених кракова неког предмета: <i>нога стола.</i> в) један од кракова неког двокраког предмета: <i>нога шестара.</i></p>						
17.	<p>У следећем примеру подвучите зависне реченице:</p> <p><i>Док се играју, пси производе кратак звук који подсећа на дахтање. Ако се тај звук пусти другим псима, они престају да лају или да трче.</i></p>						
18.	<p>Допуните табелу, анализирајући реченицу <i>Ко рано рани, две среће граби.</i> Како гласи реченични члан</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;"><i>Како гласи реченични члан</i></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> <tr> <td><i>Која је служба тог члана</i></td> <td></td> <td style="text-align: center;">Предикат</td> </tr> </table>	<i>Како гласи реченични члан</i>			<i>Која је служба тог члана</i>		Предикат
<i>Како гласи реченични члан</i>							
<i>Која је служба тог члана</i>		Предикат					
19.	<p>У реченици <i>Ко се мрза боји, нек не сади <u>винограда</u></i> подвучени члан има следећу синтаксичку функцију: _____ (допуни прецизним називом).</p>						
20.	<p>У следећи текст упишите запете тамо где је то неопходно:</p> <p><i>Холандски град Гауда по којем је добио име један чувени сир потиче из 13. века а чувен је и по производњи уља као и по колачу по имену стровафел.</i></p>						

ТЕСТ: 3 РЕШЕЊА

1. шумадијско-војвођански (дијалекат),
2. словеначки
3. в)
4. административни (канцеларијски/уредски) стил
5. крстити
6. В, А, Б
7. т, с, ц
8. један, трговац
- 9.

	Род	Број	Палеж
очи	женски	множина	акузатив

10. неко, својим, свачијем, некакав, свачега, сваки
11. Подједнако је опасно веровати превише, као и премало.
12. а) (они) сићу; б) сишавши
13. б)
14. г)
15. г), д)
16. а)
17. Док се играју, пси производе кратак звук који подсећа на дахтање. Ако се тај звук пусти другим псима, они престају да лају или да трче.
- 18.

<i>Како гласи реченични члан</i>	<i>Ко рано рани</i>	<i>две среће</i>	<i>граби</i>
<i>Која је служба тог члана</i>	(граматички) субјекат	(прави) објекат	предикат

19. право / директног објекта
20. *Холандски град Гауда₂ по којем је добио име један чувени сир₂ потиче из 13. века₂ а чувен је и по производњи уља₂ као и по колачу по имену стровафел.*

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
јуни 2015.

МЕЂУ ЈАВОМ И МЕД СНОМ

Срце моје самохрано,
ко те дозвола у мој дом?
неуморна плетисанко,
што плетиво плетеш танко
међу јавом и мед сном.

Срце моје, срце лудо,
шта ти мислиш с плетивом?
ко плетиља она стара,
дан што плете, ноћ опара,
међу јавом и мед сном.

Срце моје, срце кивно,
убио те живи гром!
што се не даш мени живу
разабрати у плетиву
међу јавом и мед сном!

Лаза Костић

І ЗАДАЦИ

1. Ком књижевном периоду припада дело Лазе Костића? Наведи карактеристике тог периода.
2. О чему говори песма *Међу јавом и мед сном*?
3. Издвоји и објасни основне песничке слике.

4. Наведи и опиши доминантна стилска средства.
5. Анализирај композицију песме.

II ТЕМЕ

1. Етичка питања у песми *Кнежева вечера*
2. Пут ка знању у делу *Живот и прикљученија* Доситеја Обрадовића
3. Психологија јунака у приповеци *Мрачајски прото* Петра Кочића
4. Лик Раскољникова у роману *Злочин и казна* Ф. М. Достојевског
5. Функција смеха у комедији *Народни посланик* Бранислава Нушића

КЛАСИФИКАЦИОНИ ИСПИТ ИЗ КЊИЖЕВНОСТИ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
септембар 2015.

ЗА СЕБРА

Тражим помиловање
за себра
што ниче и умире као трава
у заборав из заборава,
за тридесет кућица његовог кромпира,
за усукано кукуруза стабаоце,
за дим над кровом,
за оно где је, следећи оце,
погрешио делом и словом.

За себра увек верна животу,
за себра који сунце воли.
Ако живот изда и шева,
и гуштери, сунца уживачи,
и песникиња мириса, зова,
за себра,
себар издати неће,
за себра који у поводу
води по десетину
себара синова.

Десанка Максимовић

І ЗАДАЦИ

1. Образложи којој збирци припада песма *За себра*.
2. Опиши везу између жанра и теме песме.

3. Објасни однос између мотива себра и живота.
4. Анализирај структуру песме и основна изражајна средства.
5. Протумачи основне симболе у песми.

II ТЕМЕ

1. Небеске и земаљске прилике у епској песми *Почетак буне против дахија*
2. Лирско у *Слову љубве* деспота Стефана Лазаревића
3. Ликови у *Горском вијенцу* Петра Петровића Његоша
4. Мотив побуне у роману *Дервиш и смрт* Меше Селимовића
5. Зло и судбина јунака у роману *Процес* Франца Кафке

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Студентски трг 3, 11000 Београд,

телефон 011/3285-506,

e-mail: drustvosj@fil.bg.ac.rs

сајт: drustvosj.fil.bg.ac.rs

Издања Друштва:

1. Љубомир Поповић: **Ред речи у реченици**, II издање, цена 500,00 динара
2. Новица Петковић: **Огледи о српским песницима**, II издање, 500,00 динара
3. Љиљана Бајић: **Одабране наставне интерпретације**, II издање, цена 500,00 динара
4. Слободан Ж. Марковић: **Српска књижевност између два светска рата – појаве, писци и дела**, цена 500,00 динара
5. Тихомир Брајовић: **Облици модернизма**, цена 500,00 динара
6. Бошко Сувајдић: **Јунаци и маске**, цена 500,00 динара
7. Нада Милошевић-Ђорђевић: **Од бајке до изреке**, II издање, цена 500,00 динара
8. Драгана Вукићевић: **Писмо и прича**, цена 500,00 динара
9. Зборник **Ка савременој настави српског језика и књижевности** (књижевност), цена 500,00 динара
10. Бранкица Чигоја: **Траговима српске језичке прошлости**, цена 500,00 динара
11. Радмила Маринковић: **Светородна господа српска**, II издање, цена 500,00 динара
12. Васо Милинчевић: **Велика школа и велики професори**, цена 500,00 динара
13. Јелица Јокановић-Михајлов: **Акцент и интонација говора на радију и телевизији**, цена 500,00 динара

14. Наташа Станковић-Шошо: **Топос пута у српској народној бајци**, цена 500,00 динара
15. Оливера Радуловић: **Речи са чистих усана**, цена 500,00 динара
16. Гордана Јовановић: **Живот Стефана Лазаревића, деспота српскога**, цена 500,00 динара
17. Татјана Јовићевић: **Српски историјски роман XIX века**, цена 500,00 динара
18. Јован Деретић: **Огледи о српској књижевности**, цена 500,00 динара
19. Душан Иванић: **Огледи о Стерији**, цена 500,00 динара
20. **Писци говоре**, приредио Михајло Пантић, цена 500,00
21. Божо Ћорић: **Творба именица у српском језику**, цена 500,00 динара
22. Мило Ломпар: **О завршетку романа**, цена 500,00 динара
23. Бошко Сувајдић: **Иларион Руварац и народна књижевност**, цена 500, 00 динара
24. Драгана Мршевић-Радовић: **Фразеологија и национална култура**, цена 500,00 динара
25. Снежана Милинковић: **Преображаји новеле**, цена 500,00 динара
26. Снежана Самарџија, **Биографије епских јунака**, цена 500,00 динара
27. Гордана Штасни, **Творба речи у настави српског језика**, цена 500,00 динара
28. Зона Мркаљ, **Наставно проучавање народних приповедака и предања**, цена 500,00 динара
29. Јелена Јовановић, **Писци и стил**, цена 500,00 динара
30. Милош Ковачевић, **Огледи из српске синтаксе**, цена 500,00 динара
31. Божо Ћорић, **Лингвомаргиналије**, цена 500,00 динара

32. Рајна Драгићевић, **Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу**, цена 500,00 динара
33. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 1, приредила Босиљка Милић, цена 500,00 динара
34. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 2, приредили: Б. Милић и В. Брборић цена, 500,00 динара
35. **Пут до есеја (хронолошки преглед такмичења)**, приредила Босиљка Милић, цена 500, динара
36. Милан Стакић, **Морфо(но)лошке теме**, цена 500,00 динара
37. Зоја Карановић, **Небеска невеста**, цена 500,00 динара
38. **Прилози језичком и књижевном образовању**, Зборник 3, приредили: Б. Милић и В. Брборић цена, 500,00 динара
39. Валентина Питулић, **Трагом архетипа**, цена 500,00 динара
40. Зорица Несторовић, **Класик Стерија**, цена 500,00 динара
41. Вељко Брборић, **Правопис и школа**, II издање, цена 500,00 динара
42. **20 година Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа**, приредила Босиљка Милић, цена 500,00 динара
43. Слободан Ж. Марковић, **100 година Друштва за српски језик и књижевност Србије**, прилоге приредила Босиљка Милић, цена 500,00 динара
44. Марија Клеут, **Из Вукове сенке**, цена 500,00 динара
45. Јасмина Јокић, **Краљичке песме, Ритуал и поезија**, цена 500,00 динара
46. Зона Мркаљ, **Колико познајеш књижевност?**, цена 500,00 динара

47. Јелица Јокановић, **Прозодија и говорна култура**, цена 500,00 динара
48. **Српски језик кроз тестове 3**, приредила Босиљка Милић, цена 550,00 динара
49. Драгана Вељковић Станковић, **Комуникативни приступ у настави српског језика**, цена 500,00 динара
50. Милан Алексић, **Богдан Поповић и српска књижевност**, цена 500,00 динара
51. Александар Милановић, **Језик весма полезан**, цена 500,00 динара
52. Весна Ломпар, **Врсте речи и граматичка пракса** (од Вука до данас), цена 500,00 динара

Часописи:

1. Часопис **Књижевност и језик** 500,00 динара
 Годишња претплата за 2016. годину 600,00 динара
 Цена двоброја 350,00 динара
2. Часопис **Свет речи** – средњошколски часопис за српски језик и књижевност
 Број: **40–41** 250,00 динара

Збирке тестова:

1. **Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика основне школе 2007–2014.**
 Цена 500,00 динара (сваки 11. бесплатан)
2. **Тестови са такмичења из српског језика и језичке културе ученика средњих школа 2009–2015.**
 Цена 500,00 динара (сваки 11. бесплатан)
3. **Тестови са Књижевне олимпијаде 2012–2014.**
 Цена 500,00 динара

Уплату извршити на жиро рачун Друштва: **Комерцијална банка 205-23421-53**

У рубрику *позив на број* уписати број рачуна.

САДРЖАЈ

Програм 57. семинара.....	5
Такмичење ученика средњих школа из књижевности.....	10
Писмени задатак награђен првом наградом	13
Литерарне секције – Награда „Проф. др Слободан Ж. Марковић”	18
Лингвистичке секције.....	24
Основношколски и средњошколски листови и часописи.....	27
Такмичење из српског језика и језичке културе.....	32
Програм Такмичења из српског језика и језичке културе.....	39
Резултати 25. Републичког такмичења из српског језика и језичке културе ученика основних и средњих школа	54
Књижевна олимпијада.....	67
Резултати 3. Републичког такмичења из књижевности „Књижевна олимпијада” ученика основних и средњих школа	103
Из Правилника о такмичењу литерарних дружина и секција основних и средњих школа – Награда „Проф. др Слободан Ж. Марковић”	114
Из Правилника о такмичењу лингвистичких секција основних и средњих школа	118

Класификациони испит из српског језика 2015. године	121
Класификациони испит из књижевности 2015. године	131
Књижевни оглас Друштва	135

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

811.163.41+821]:005.745(497.11)“2014”
371.384

РЕПУБЛИЧКИ зимски семинар Настава српског језика
и књижевности у основној и средњим школама (2016 ;
Београд)

Републички зимски семинар 2016. Настава српског
језика и књижевности у основној и средњим школама /
[организатори] Друштво за српски језик и књижевност
Србије [и] Министарство просвете, науке и технолошког
развоја Републике Србије [и] Филолошки факултет у
Београду ; [уредници Босиљка Милић ... и др.]. - Београд :
Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2016
(Београд : Чигоја штампа). - 140 стр. : табеле ; 20 cm

Тираж 1.300.

ISBN 978-86-84885-74-8

1. Друштво за српски језик и књижевност Србије
(Београд) 2. Србија. Министарство просвете, науке
и технолошког развоја 3. Филолошки факултет
(Београд)

COBISS.SR-ID 221065484